

Το έργο συγχρηματοδοτείται από
την Ευρωπαϊκή Επιτροπή

ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΣΥΜΠΡΑΞΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ
ΑΠΟΚΤΗΣΗΣ ΚΑΙ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΝΤΩΝ
ΣΤΟΝ ΚΛΑΔΟ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Τίτλος Έργου:
Ανάπτυξη Ανοιχτού Συστήματος Απόκτησης και Πιστοποίησης
Επαγγελματικών Προσόντων στον κλάδο της προστασίας περιβάλλοντος

Ενέργεια II - Υποέργο 13

Εξωτερική Αξιολόγηση του Έργου
2^η Έκθεση Αξιολόγησης

Αθήνα, Απρίλιος 2005

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ	3
0. Ο ΧΑΡΑΚΤΗΡΑΣ ΤΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗΣ ΣΥΜΠΡΑΞΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΡΑΣΗΣ	3
I. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ	7
II. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΠΟΡΕΙΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ.....	12
II.1. Ποσοτικός προσδιορισμός και επικαιροποίηση των στόχων	12
II.2. Αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας	20
II.3. Αξιολόγηση των μηχανισμών παρακολούθησης, διαχείρισης και ελέγχου των δράσεων.....	28
II.3.1. Μηχανισμοί παρακολούθησης – διαχείρισης και ελέγχου	28
II.3.2. Η εταιρική σχέση στο πλαίσιο της παρακολούθησης – διαχείρισης και ελέγχου.....	28
II.3.3. Προβλήματα / Κρίσιμοι παράγοντες για την υλοποίηση του σχεδίου δράσης.....	29
III. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΩΝ ΒΑΣΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ ΤΗΣ Κ.Π. EQUAL.....	30
III.1. Ανάλυση της αποτελεσματικότητας εφαρμογής των βασικών αρχών της Κ.Π EQUAL.....	30
III.2. Αξιολόγηση των επιπτώσεων.....	32
III.2.1 Βέλτιστη πρακτική / καινοτομία.....	32
III.2.2 Η αντίληψη των ωφελουμένων για το Σχέδιο Δράσης	33
III.2.3 Η αντίληψη των ωφελουμένων για τα προγράμματα κατάρτισης και τηλε-εκπαίδευσης	39
III.3. Αξιολόγηση των δράσεων δημοσιότητας	43
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι.....	45
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ.....	53

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Το παρόν αποτελεί τη 2^η έκθεση αξιολόγησης του έργου «Ανάπτυξη Ανοικτού Συστήματος Απόκτησης και Πιστοποίησης Επαγγελματικών Προσόντων στον κλάδο της προστασίας περιβάλλοντος» της Αναπτυξιακής Σύμπραξης (ENVI-E) για την Ανάπτυξη Συστήματος Απόκτησης και Πιστοποίησης Επαγγελματικών Προσόντων στον κλάδο του περιβάλλοντος, που υλοποιείται στο πλαίσιο της Κοινοτικής Πρωτοβουλίας equal.

Η έκθεση εντάσσεται στο έργο της εξωτερικής αξιολόγησης που έχει ανατεθεί στην Αστική Διαχείριση Α.Ε. με υπεύθυνη αξιολόγησης την κα Α. Λαγουδάκη και μέλη της ομάδας έργου την κα Α. Πατεράκη και τον κ. Δ. Μυλωνά.

Η έκθεση συντάχθηκε σύμφωνα με τις κατευθυντήριες οδηγίες για την ενδιάμεση αξιολόγηση έργων που υλοποιούνται στο πλαίσιο της Κοινοτικής Πρωτοβουλίας equal και περιλαμβάνει 3 κεφάλαια:

- I. *Αξιολόγηση του προγραμματικού σχεδιασμού του σχεδίου*, που αποτελεί σύνοψη της αναλυτικής προσέγγισης που έγινε στο πλαίσιο της 1^{ης} έκθεσης αξιολόγησης μια και δεν καταγράφονται μεταβολές των κοινωνικο-οικονομικών αναγκών των ομάδων στόχου και της ανάλυσης swot για τις ομάδες στόχου και επόμενα παραμένει η διαπίστωση για την καταλληλότητα και επικαιρότητα του σχεδιασμού.
- II. *Αξιολόγηση της πορείας υλοποίησης του σχεδίου*, που περιλαμβάνει την επικαιροποίηση και ποσοτικοποίηση των στόχων καθώς και την αξιολόγηση αποτελεσματικότητας / αποδοτικότητας και των μηχανισμών παρακολούθησης της υλοποίησης μέχρι και τις 31/12/2004.
- III. *Αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας*, ως προς την εφαρμογή των βασικών αρχών της equal, τις επιπτώσεις στις ομάδες στόχου και τις δράσεις δημοσιότητας.

Τα στοιχεία και οι πληροφορίες που τεκμηριώνουν τα συμπεράσματα της παρούσας έκθεσης αντλήθηκαν:

- από το σύστημα διαχείρισης και συντονισμού υλοποίησης του έργου και αφορούν στη χρονική περίοδο από την έναρξή του ως τις 31/12/2004, με βάση τα τριμηνιαία δελτία παρακολούθησης κατά φυσικό αντικείμενο
- από το σύστημα της εσωτερικής (on going) αξιολόγησης του έργου
- από συνεντεύξεις / συζητήσεις με τους εταίρους που μετέχουν στην Αναπτυξιακή Σύμπραξη (ENVI-E) για την Ανάπτυξη Συστήματος Απόκτησης και Πιστοποίησης Επαγγελματικών Προσόντων στον κλάδο του περιβάλλοντος
- από βιβλιογραφικές έρευνες της ομάδας εξωτερικής αξιολόγησης
- από ειδικές μελέτες και ερωτηματολόγια που εκπονήθηκαν στο πλαίσιο του έργου «Ανάπτυξη Ανοικτού Συστήματος Απόκτησης και Πιστοποίησης Επαγγελματικών Προσόντων στον κλάδο της προστασίας περιβάλλοντος»
- από έρευνες πεδίου με ειδικά σχεδιασμένα ερωτηματολόγια που διακινήθηκαν από την ομάδα εξωτερικής αξιολόγησης σε συνεργασία με την Αναπτυξιακή Σύμπραξη (ENVI-E) για την Ανάπτυξη Συστήματος Απόκτησης και Πιστοποίησης Επαγγελματικών Προσόντων στον κλάδο του περιβάλλοντος.

0. Ο ΧΑΡΑΚΤΗΡΑΣ ΤΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗΣ ΣΥΜΠΡΑΞΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥ

ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΡΑΣΗΣ

Το έργο «Ανάπτυξη Ανοικτού Συστήματος Απόκτησης και Πιστοποίησης Επαγγελματικών Προσόντων στον κλάδο της προστασίας περιβάλλοντος» υλοποιείται από την «Αναπτυξιακή Σύμπραξη (ENVI-E) για την Ανάπτυξη Συστήματος Απόκτησης και Πιστοποίησης επαγγελματικών προσόντων στον κλάδο του περιβάλλοντος» στο πλαίσιο της Κ.Π. Equal. Οι ομάδες στόχος στο πλαίσιο του έργου είναι οι εργαζόμενοι και νεοεισερχόμενοι στην αγορά εργασίας για τον κλάδο του περιβάλλοντος και ειδικότερα στους τομείς στερεών αποβλήτων, υγρών αποβλήτων και φυσικού περιβάλλοντος. Το κεντρικό πρόβλημα που αντιμετωπίζεται στο πλαίσιο του έργου είναι «η συσχέτιση των αναγκών του κλάδου προστασίας του περιβάλλοντος για εξειδικευμένο ανθρώπινο δυναμικό με τις κοινωνικές ανάγκες των ομάδων στόχου για ποιοτικές και σταθερές θέσεις απασχόλησης».

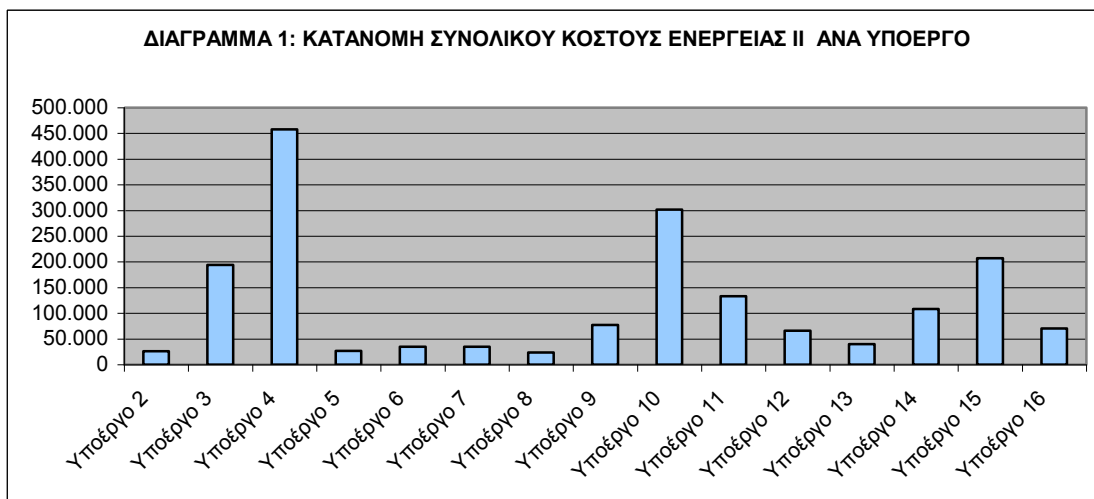
Για την αντιμετώπιση αυτού του κεντρικού προβλήματος έχει συνταχθεί σχέδιο δράσης που υλοποιείται μέσα από τρεις διαδοχικές ενέργειες. Η πρώτη ενέργεια (Ενέργεια I) που έχει ολοκληρωθεί αφορούσε στην οριστικοποίηση του σχεδίου δράσης και τον τρόπο υλοποίησης και παρακολούθησης του έργου. Η δεύτερη ενέργεια (Ενέργεια II) βρίσκεται σε εξέλιξη και υλοποιείται μέσα από δεκαπέντε υποέργα και εβδομήντα επτά διακριτές δραστηριότητες. Στο διάγραμμα 1 που ακολουθεί παρουσιάζεται η κατανομή του κόστους της Ενέργειας II (1,8 εκ. €) ανά υποέργο με κωδικούς 2 έως 16 (το υποέργο 1 ήταν η Ενέργεια I).

Την Αναπτυξιακή Σύμπραξη συγκροτούν δώδεκα εταίροι στο εθνικό σκέλος και δύο διακρατικοί εταίροι που είναι:

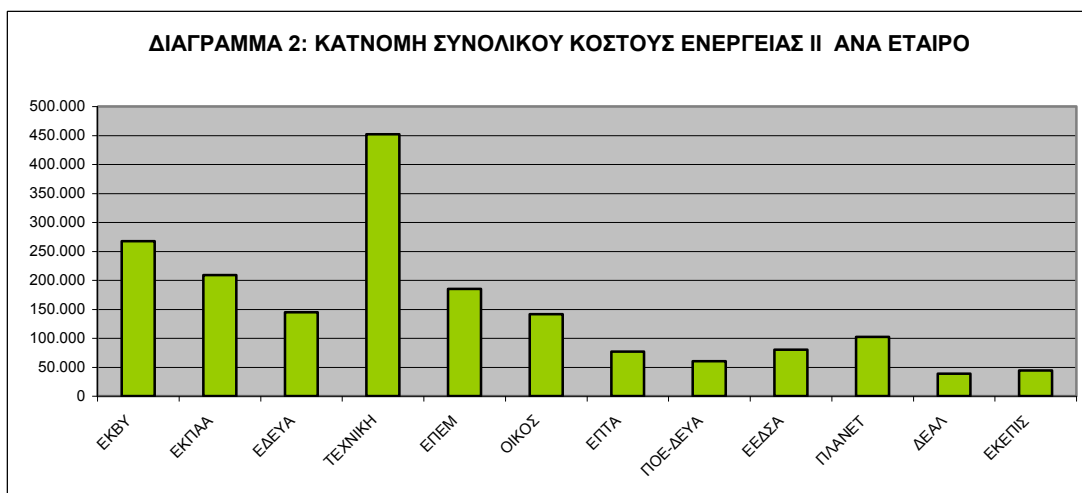
- Ελληνικό Κέντρο Βιοτόπων – Υγροτόπων (ΕΚΒΥ)
- Εθνικό Κέντρο Περιβάλλοντος και Αειφόρου Ανάπτυξης (ΕΚΠΙΑΑ)
- Ένωση Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης Αποχέτευσης (ΕΔΕΥΑ)
- Τεχνική Εκπαιδευτική ΕΠΕ
- Εταιρεία Περιβαλλοντικών Μελετών (ΕΠΕΜ)
- Οίκος Διαχείριση Φυσικού Περιβάλλοντος ΕΠΕ
- Ενέργεια – Περιβάλλον – Τοπική Ανάπτυξη (ΕΠΤΑ)
- Πανελλήνια Ομοσπονδία Εργαζομένων στις Δημόσιες Επιχειρήσεις Ύδρευσης Αποχέτευσης (ΠΟΕ-ΔΕΥΑ)
- Ελληνική Εταιρεία Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (ΕΕΔΣΑ)
- PLANET ΑΕ
- Δημοτική Επιχείρηση Ανάπτυξης Λαυρίου (ΔΕΑΛ)
- Εθνικό Κέντρο Πιστοποίησης Δομών Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης και Συνοδευτικών Υποστηρικτικών Υπηρεσιών (ΕΚΕΠΙΣ)
- Α.Σ. RIPRESA στην Ιταλία
- Α.Σ. RESTECO στο Βέλγιο

Στα διαγράμματα 2 και 3 που ακολουθούν παρουσιάζονται αντίστοιχα η κατανομή του συνολικού κόστους της Ενέργειας II ανά εταιρό της Α.Σ. και ανά εταιρό και υποέργο.

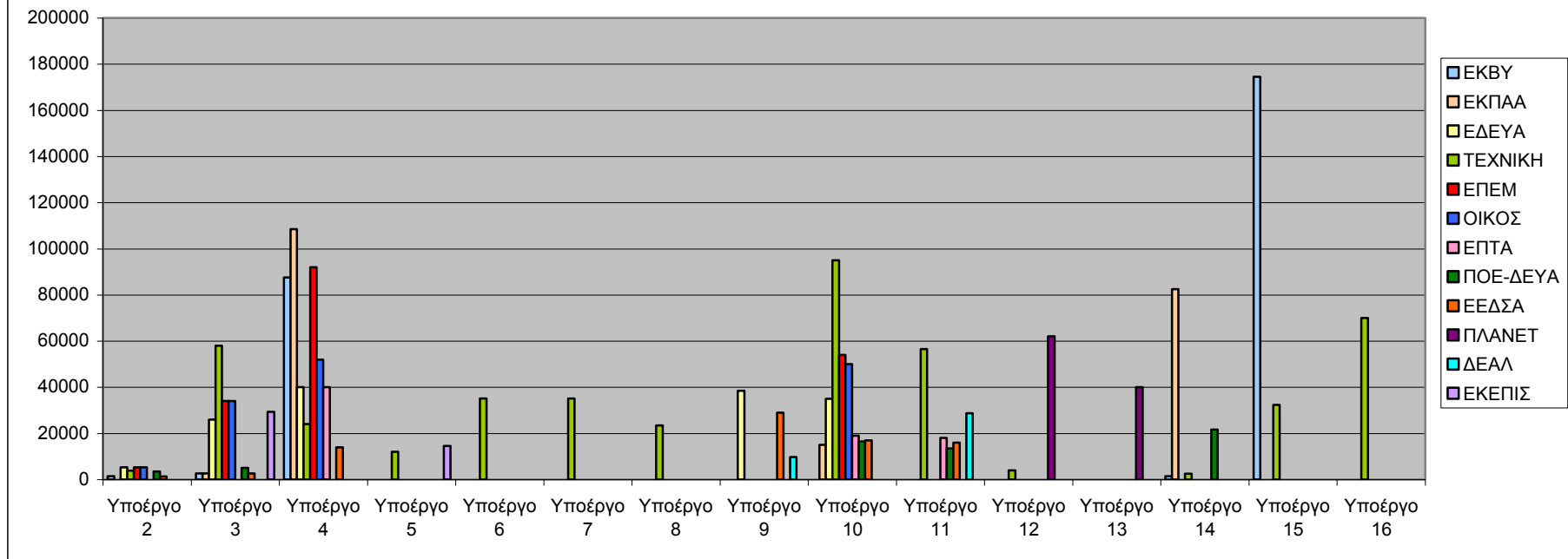
Η Ενέργεια III δρομολογήθηκε με δράσεις δικτύωσης σε εθνικό επίπεδο.

- Υποέργο 2: Καταγραφή επιχειρησιακών τομέων και ειδικοτήτων κατάρτισης και «ανάλυση εργασίας» για επιλεγμένες ειδικότητες του κλάδου προστασίας περιβάλλοντος
- Υποέργο 3: Ανάπτυξη ανοιχτού συστήματος Απόκτησης Επαγγελματικών Προσόντων (ΣΑΕΠ) στον κλάδο προστασίας περιβάλλοντος
- Υποέργο 4: Ανάπτυξη ολοκληρωμένου συστήματος εκπαιδευτικών πακέτων
- Υποέργο 5: Ανάπτυξη συστήματος πιστοποίησης εξειδικευμένων προγραμμάτων
- Υποέργο 6: Πιλοτική υλοποίηση προγράμματος κατάρτισης στον τομέα των στερεών αποβλήτων
- Υποέργο 7: Πιλοτική υλοποίηση προγράμματος κατάρτισης στον τομέα των υγρών αποβλήτων
- Υποέργο 8: Πιλοτική υλοποίηση προγράμματος κατάρτισης στον τομέα του φυσικού περιβάλλοντος
- Υποέργο 9: Τοποθέτηση των καταρτιζομένων σε επιλεγμένες επιχειρήσεις του κλάδου για απόκτηση εργασιακής εμπειρίας τύπου STAGE
- Υποέργο 10: Σχεδιασμός, ανάπτυξη και εγκατάσταση συστήματος εξ' αποστάσεως εκπαίδευσης
- Υποέργο 11: Ανάπτυξη Μηχανισμών δια βίου Εκπαίδευσης σε Επιχειρήσεις του Κλάδου Προστασίας Περιβάλλοντος
- Υποέργο 12: Εσωτερική Αξιολόγηση του Έργου
- Υποέργο 13: Εξωτερική Αξιολόγηση του Έργου
- Υποέργο 14: Ενέργειες Δημοσιότητας και ενημέρωση για το έργο
- Υποέργο 15: Συντονισμός και τεχνική υποστήριξη του έργου
- Υποέργο 16: Εξ αποστάσεως κατάρτιση σε εργαζόμενους σε επιλεγμένες επιχειρήσεις του κλάδου περιβάλλοντος

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3: ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΙΙ ΑΝΑ ΕΤΑΙΡΟ ΚΑΙ ΥΠΟΕΡΓΟ

I. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ

Η επικαιροποίηση των μεταβολών στο ευρύτερο περιβάλλον των δράσεων ως προς τις ομάδες στόχου έχει γίνει στα πλαίσια της 1^{ης} Έκθεσης Αξιολόγησης και βασίστηκε στα ευρήματα των ολοκληρωμένων υποέργων 2 «*Μελέτη καταγραφής επιχειρησιακών τομέων και ειδικοτήτων κατάρτισης και «ανάλυσης εργασίας» για επιλεγμένες ειδικότητες του κλάδου προστασίας περιβάλλοντος*» και 3 «*Ανάπτυξη ανοικτού Συστήματος Απόκτησης Επαγγελματικών Προσόντων (ΣΑΕΠ) στον κλάδο προστασίας περιβάλλοντος*». Στα δύο αυτά υποέργα αποτυπώνονται επίκαιρα στοιχεία της υφιστάμενης κατάστασης στην Ελλάδα για τους επιλεγμένους τρεις τομείς υγρών – στερεών αποβλήτων και διαχείρισης περιβάλλοντος (απασχόληση, ειδικά χαρακτηριστικά και προβλήματα, νέες ειδικότητες, επαγγελματικά καθήκοντα, θεσμικό πλαίσιο, τάσεις εξέλιξης και ζήτησης νέων θέσεων εργασίας) καθώς και στοιχεία ως προς τα απαιτούμενα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα και τις βασικές και επιπρόσθετες δεξιότητες.

Στη βάση των παραπάνω επιβεβαιώνεται η επικαιρότητα της αρχικής προσέγγισης αφενός των πλεονεκτημάτων – μειονεκτημάτων – ευκαιριών – απειλών για τις ομάδες στόχου και αφετέρου των κρίσιμων επιλογών / στόχων του έργου.

Βασικά πλεονεκτήματα των ομάδων στόχου αποτελούν η αναγνωρισιμότητα του κλάδου, το σημαντικό κρίσιμο μέγεθος (πάνω από 30.000 άτομα απασχολούνται στον τομέα) καθώς και η πολυετής εμπειρία και εξειδίκευση για τους ήδη εργαζόμενους ενώ για τους νεοεισερχόμενους η εξοικείωση με τις νέες τεχνολογίες. Από την άλλη πλευρά, ως βασικά μειονεκτήματα καταγράφονται για μεν τους εργαζόμενους ο χαμηλός βαθμός εξειδίκευσης και η μειωμένη προσαρμοστική ικανότητα σε νέες εξελίξεις (τεχνολογίες, νομοθεσία, περιβαλλοντικά standards) και η μεγάλη χωρική διασπορά τους που τους δημιουργεί δύσκολη πρόσβαση σε εξειδικευμένα προγράμματα κατάρτισης ενώ για τους νεοεισερχόμενους τα χαμηλά προσόντα που οδηγούν σε δυσκολίες ένταξης σε συγκεκριμένες ειδικότητες.

Σημαντική ευκαιρία αποτελεί η διαφαινόμενη αυξημένη ζήτηση στους τρεις τομείς (στερεά και υγρά απόβλητα, διαχείριση φυσικού περιβάλλοντος η οποία, όμως, μπορεί να εξελιχθεί σε απειλή αν δεν αρθούν τα προβλήματα της χαμηλής εξειδίκευσης και της μειωμένης πρόσβασης σε προγράμματα κατάρτισης ενώ η εφαρμογή νέων τεχνολογιών μπορεί να οδηγήσει σε μείωση θέσεων εργασίας.

Για να αντιμετωπισθούν οι απειλές και να αξιοποιηθούν τα συγκριτικά πλεονεκτήματα πρέπει να αναδειχθούν ως βασικές προτεραιότητες η αναβάθμιση γνώσεων και δεξιοτήτων εργαζομένων και νεοεισερχόμενων, η τυποποίηση και εξειδίκευση σε ειδικότητες, η κατοχύρωση ειδικότητας, η συνεχής επιμόρφωση, η αύξηση της δυνατότητας πρόσβασης στην εργασία (εξ αποστάσεως εκπαίδευση), η χρήση νέων φιλικών και ελκυστικών εκπαιδευτικών τεχνολογιών, η διεκδίκηση σταθερής απασχόλησης μέσω της πιστοποίησης προσόντων.

Επιβεβαιώνεται ότι το σχέδιο δράσης παραμένει επίκαιρο ως προς τα προβλήματα – ανάγκες των ομάδων στόχου δεδομένου ότι μέσα από την καταγραφή και πιστοποίηση ειδικοτήτων αλλά και την ανάπτυξη συστήματος e-

learning διασφαλίζονται η επανειδίκευση εργαζόμενων σε επισφαλείς θέσεις (ειδικά αυτοί των απομακρυσμένων περιοχών που μπορούν να αξιοποιηθούν στην περιοχική διαμονή τους), η κάλυψη των αναγκών σε ειδικευμένο προσωπικό από τους νεοεισερχόμενους χαμηλών προσόντων και μάλιστα τοπικά, οι σταθερές και ποιοτικές θέσεις εργασίας, η μείωση διακρίσεων και ανισοτήτων, η ενδυνάμωση και η αυτοδιαχείριση των ατόμων, η αύξηση του οικονομικά ενεργού πληθυσμού, η αύξηση του εισοδήματος κλπ.

Επίσης, επαναβεβαιώνεται η συμβατότητα των στόχων του σχεδίου ως προς τους γενικούς και ειδικούς δείκτες της Κ.Π. EQUAL μέσα από τη συσχέτιση των στόχων του με τους στόχους του Άξονα «3^{ος} πυλώνας της ευρωπαϊκής στρατηγικής για την απασχόληση» και του Μέτρου 3.3 «Πρώθηση της δια βίου μάθησης και των εργασιακών πρακτικών ενσωμάτωσης οι οποίες ενθαρρύνουν την πρόσληψη και τη διατήρηση αυτών που πλήττονται από διακρίσεις και ανισότητα όσον αφορά την αγορά εργασίας», όπου το σχέδιο εντάσσεται.

Το σχέδιο είναι απολύτως συμβατό με την εξασφάλιση σταθερής και ποιοτικής απασχόλησης στον κλάδο του περιβάλλοντος σε άτομα πληττόμενα από ανισότητες (Άξονας) καθώς και με τη δημιουργία ενδοεπιχειρησιακού περιβάλλοντος εκπαίδευσης και εκπαίδευσης εξ αποστάσεως, τη σύνδεση κατάρτισης με απασχόληση και την ανάπτυξη δεξιοτήτων στη χρήση διαδικτύου. Οι στόχοι του σχεδίου είναι, ακόμη, συμβατοί με τις βασικές αρχές της Κ.Π. EQUAL ως προς την ισότητα ευκαιριών, την εταιρικότητα, τη διακρατικότητα, την καινοτομία, την ενδυνάμωση και τη διάχυση / mainstreaming.

Επιβεβαιώνεται, επιπλέον, η καταλληλότητα της οργάνωσης και λειτουργίας της Α.Σ. για την επίτευξη των στόχων προσεγγιζόμενη μέσω συσχέτισης των ειδικών στόχων της Α.Σ. με υποέργα / δραστηριότητες και το ρόλο των εταιρών. Ο πρώτος ειδικός στόχος «Ανταλλαγή τεχνογνωσίας, εμπειριών και καλών πρακτικών» συσχετίζεται με τα υποέργα 2, 3, 10 και 11 και μερικά από τα υποέργα 4, 5, 12, 13, 14, 15. Ο δεύτερος ειδικός στόχος «Ανάπτυξη πιλοτικών πρακτικών για μείωση εμποδίων πρόσβασης στην αγορά εργασίας των ομάδων στόχου» σχετίζεται με το υποέργο 9 και μερικά από τα υποέργα 4, 5, 6, 7, 8, 12, 13, 14, 15. Ο τρίτος ειδικός στόχος «Ανάπτυξη νέων μοντέλων κατάρτισης για περιορισμό των διακρίσεων – εφαρμογή σε ευρωπαϊκό επίπεδο» σχετίζεται με το υποέργο 16 και μερικά από τα υποέργα 6, 7, 8, 12, 13, 14, 15.

Έτσι, επιβεβαιώνεται η καταλληλότητα των επιμέρους φορέων της Α.Σ. μέσω της συσχέτισης στόχων – υποέργων και ρόλων – αρμοδιοτήτων που έχουν αναλάβει οι φορείς αυτοί στα πλαίσια του έργου, γεγονός που διασφαλίζει την ποιότητα παρακολούθησης και υλοποίησης.

Όπως αναφέρθηκε αρχικά, το σχέδιο δράσης υλοποιείται μέσα από 3 Ενέργειες από τις οποίες η πρώτη έχει ολοκληρωθεί. Η Ενέργεια II που βρίσκεται σε εξέλιξη συναντά δυσκολίες που σχετίζονται με το μεγάλο αριθμό εταιρών τη χωρική διασπορά των έργων που οδηγούν σε αυξημένο κόστος και χρόνους λήψης αποφάσεων καθώς και το συντονισμό υλοποίησης των επιμέρους υποέργων.

Καθυστερήσεις έχουν καταγραφεί σε δράσεις που αφορούν εφαρμογή τεχνολογικών καινοτομιών, περιορισμούς υποβαλλόμενους από το θεσμικό πλαίσιο καθώς και υλοποίηση δράσεων σχετικών με το Κοινό Πρόγραμμα

Εργασιών του Εθνικού Θεματικού Δικτύου «Πιστοποίηση επαγγελματικών προσόντων και δεξιοτήτων» - δικτύωση σε εθνικό επίπεδο.

Επίσης, επιβεβαιώνεται η ρεαλιστικότητα των στόχων ως προς τις πραγματικές ανάγκες και τις ευκαιρίες των ομάδων στόχου, η οποία διασφαλίζεται:

- από τη συμμετοχή όλων των ενδιαφερόμενων μερών καθώς και τις διαβουλεύσεις της Α.Σ. με το αρμόδιο Υπόεργο.
- από τη συσχέτιση ειδικών στόχων με υποέργα – δραστηριότητες όπως προαναφέρθηκαν.
- Από τη συσχέτιση του βαθμού υλοποίησης φυσικού και οικονομικού αντικειμένου κυρίως για τις δραστηριότητες που έχουν ολοκληρωθεί.
- από το γεγονός ότι παραμένουν αναλλοίωτες οι ομάδες στόχους και επίκαιρες οι ανάγκες και ευκαιρίες τους.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ Ι

ΠΙΝΑΚΑΣ Ι

II. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΠΟΡΕΙΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ

II.1. Ποσοτικός προσδιορισμός και επικαιροποίηση των στόχων

Στο πλαίσιο της προηγούμενης έκθεσης αξιολόγησης έγινε ο ποσοτικός προσδιορισμός των στόχων (εκροών – αποτελεσμάτων – επιπτώσεων) με βάση τα προγραμματικά στοιχεία. Έγινε επίσης επικαιροποίηση (προσαρμογή – συμπλήρωση) των δεικτών έτσι ώστε να διασφαλίζεται η αποτελεσματική παρακολούθηση της υλοποίησης τόσο του ίδιου του σχεδίου (σχέση εκροών – αποτελεσμάτων – επιπτώσεων) όσο και των γενικών αρχών της Κ.Π. EQUAL.

Οι ποσοτικοποιημένοι αυτοί δείκτες όπως προσδιορίστηκαν κατά την προηγούμενη έκθεση παρουσιάζονται αναλυτικά στον πίνακα Π.1.1 για το σύνολο του σχεδίου και στον πίνακα Π.1.2 σε συσχέτιση με τα επιμέρους υποέργα και δραστηριότητες.

Στην παρούσα φάση επαναπροσεγγίζονται οι δείκτες εκροών με βάση τη διαμορφωθείσα τιμή έως και τις 31/12/2004. Η νέα αυτή προσέγγιση παρουσιάζεται στον πίνακα Π.1.1 στη στήλη «Διαμορφωθείσα τιμή 31/12/04». Από τη σύγκριση των τιμών στόχου με τις διαμορφωθείσες τιμές προκύπτει ότι ο βαθμός επίτευξης των τιμών είναι υψηλός με μοναδική εξαίρεση τους δείκτες που αφορούν στην απόκτηση εργασιακής εμπειρίας για λόγους εξωγενείς του σχεδίου. Ο βαθμός επίτευξης της τιμής στόχου των δεικτών παρουσιάζεται στη συνέχεια ανά ομάδα δραστηριότητας.

A. Δείκτες σχετικοί με τα παραδοτέα του προγράμματος.

Στο σύνολο των δεικτών έχει επιτευχθεί η τιμή στόχος.

B. Δείκτες σχετικοί με την κατάρτιση ανέργων.

Καταρτίστηκαν 41 άτομα έναντι των 47 προβλεπόμενων (απόκλιση της τάξης του 12,5%) με 6.981 ανθρωποώρες έναντι των προβλεπόμενων 8.100 (απόκλιση της τάξης του 13,5%). Στους καταρτισθέντες καταγράφεται χαμηλότερη παρουσία των ανέργων ανδρών <25 ετών (5% επί του συνόλου των τελικά καταρτισθέντων έναντι 25,5% της αρχικά προβλεπόμενης αναλογικής συμμετοχής) με αντίστοιχη σημαντική αύξηση της συμμετοχής των γυναικών >25 και <50 (70% επί του συνόλου των τελικά καταρτισθέντων έναντι 50% της αρχικά προβλεπόμενης αναλογικής συμμετοχής).

Γ. Δείκτες σχετικοί με την εξ αποστάσεως κατάρτιση εργαζομένων.

Με στόχο την κατάρτιση 120 ατόμων, ξεκίνησε η κατάρτιση για 129 άτομα εκ των οποίων τα 115 ολοκλήρωσαν το πρόγραμμα (απόκλιση της τάξης του 4%). Ως προς τις ανθρωποώρες με τιμή στόχο 6.000, υλοποιήθηκαν 6.030 ανθρωποώρες κατάρτισης. Μικρές ήταν και οι αποκλίσεις ως προς τη σύνθεση των καταρτισθέντων κατά φύλο και ηλικία με την ποσοστιαία αναλογία των γυναικών επί του συνόλου των καταρτισθέντων να κυμαίνεται γύρω στο 50%

(50% προγραμματικά, 44% στο σύνολο αυτών που ξεκίνησαν την κατάρτιση και 47% στο σύνολο αυτών που ολοκλήρωσαν την κατάρτιση).

Δ. Δείκτες σχετικοί με την απόκτηση εργασιακής εμπειρίας.

Όπως προαναφέρθηκε είναι η ομάδα δεικτών που παρουσιάζει σημαντικές αποκλίσεις προγραμματικής και πραγματοποιηθείσας τιμής. Τιμή στόχος ήταν η απόκτηση εργασιακής εμπειρίας από 40 άτομα για μία διάρκεια 4 μηνών ανά άτομο. Η υλοποίηση της δραστηριότητας τύπου stage θα ήταν πιθανά εφικτή με τη συμμετοχή του ΟΑΕΔ στο σχήμα. Κατά την πορεία υλοποίησης του σχεδίου έως και 31/12/04 λόγω μη συμμετοχής του ΟΑΕΔ η δραστηριότητα δεν ενεργοποιείται. Διασφαλίστηκε όμως η απόκτηση εργασιακής εμπειρίας για 4 άτομα (1 άνδρα και 3 γυναίκες) σε δύο από τους εταίρους (ΟΙΚΟΣ και ΕΚΒΥ) επί ένα δίμηνο, από τις αρχές του Φλεβάρη έως τα τέλη του Μάρτη του 2005.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΙΙ.1.1

ΠΙΝΑΚΑΣ ΙΙ.1.2.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΙΙ.1.2.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΙΙ.1.2.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΙΙ.1.3.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΙΙ.1.3.

II.2. Αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας

Στόχος της αξιολόγησης της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας κατά τη διάρκεια υλοποίησης του σχεδίου δράσης είναι η μέτρηση των πραγματοποιηθεισών εκροών ως προς τον αρχικά τεθέντα στόχο λαμβάνοντας υπόψη και τη διάσταση του κόστους αλλά και του χρόνου. Η προσέγγιση γίνεται συσχετίζοντας το βαθμό υλοποίησης του φυσικού αντικείμενου με την αντίστοιχη απορρόφηση των διαθέσιμων πόρων συνεκτιμώντας και τον αρχικό χρονικό προγραμματισμό αλλά και το βαθμό επίτευξης των ποσοτικοποιημένων στόχων.

Στον Πίνακα II.2^α παρουσιάζεται η πορεία υλοποίησης κατά οικονομικό και φυσικό αντικείμενο ανά Υποέργο και Δραστηριότητα του σχεδίου δράσης ενώ στον Πίνακα II.2^β παρουσιάζεται αντίστοιχα η πορεία υλοποίησης κατά οικονομικό και φυσικό αντικείμενο στο επίπεδο των εταιρών της Αναπτυξιακής Σύμπραξης. Ο βαθμός επίτευξης των ποσοτικοποιημένων στόχων και η συσχέτισή τους με υποέργα και δραστηριότητες έχει ήδη παρουσιαστεί στους πίνακες της προηγούμενης ενότητας.

Η πορεία υλοποίησης κατά οικονομικό αντικείμενο στο επίπεδο των δραστηριοτήτων προσδιορίζεται στη στήλη 15 του Πίνακα II.2^α, ως εκατοστιαία αναλογία (απορρόφηση) των πιστοποιημένων δαπανών επί του συνολικού εκτιμώμενου κόστους. Αντίστοιχα, στο επίπεδο των εταιρών της Αναπτυξιακής Σύμπραξης (Πίνακας II.2^β.) προσδιορίζεται ως :

- Εκατοστιαία αναλογία των πληρωμένων δαπανών ως προς το ανώτατο πληρωτέο ποσό ανά εταιρό
- Εκατοστιαία αναλογία των πληρωμένων δαπανών ως προς το συνολικό προϋπολογισμό ανά εταιρό

Η πορεία υλοποίησης κατά φυσικό αντικείμενο εκτιμάται ως «ισοδύναμο φυσικό αντικείμενο» των προβλεπόμενων δεικτών εκροών ανά δραστηριότητα ή και εταιρό. Ειδικότερα εκτιμάται το ποσοστό υλοποίησης στο επίπεδο των δραστηριοτήτων ως επί τις εκατό αναλογία της πραγματοποίησης επί της εγκεκριμένης τιμής του παραδοτέου έως το τρίμηνο αναφοράς. Πηγή για την εκτίμηση αυτού του ισοδύναμου φυσικού αντικείμενου στο επίπεδο των δραστηριοτήτων είναι οι αναφορές προόδου των Υποέργων όπως αυτές δίδονται στον αξιολογητή από την Αναπτυξιακή Σύμπραξη. Η αναγωγή στο επίπεδο του Υποέργου, γίνεται με συντελεστή βαρύτητας την εκατοστιαία αναλογία του προϋπολογισμού της δραστηριότητας επί του αντίστοιχου προϋπολογισμού του Υποέργου. Αντίστοιχα η αναγωγή στο επίπεδο του Έργου γίνεται με συντελεστή βαρύτητας την εκατοστιαία αναλογία του προϋπολογισμού του Υποέργου επί του Έργου. Τέλος, η αναγωγή στο επίπεδο των εταιρών γίνεται με συντελεστή βαρύτητας την εκατοστιαία αναλογία συμμετοχής (σε επίπεδο προϋπολογισμού) των εταιρών ανά Υποέργο.

Με βάση τους προαναφερόμενους πίνακες, τα Υποέργα / Δραστηριότητες μπορούν να ομαδοποιηθούν σε 5 βασικές ομάδες.

Η πρώτη ομάδα περιλαμβάνει τα υποέργα τα οποία έχουν ολοκληρωθεί κατά το φυσικό αντικείμενο, έχουν υψηλό βαθμό επίτευξης των ποσοτικών τους στόχων και υπολείπεται αποπληρωμή ως προς το οικονομικό αντικείμενο και είναι:

- *Υποέργο 2: Καταγραφή επιχειρησιακών τομέων και ειδικοτήτων κατάρτισης και «ανάλυση εργασίας» για επιλεγμένες ειδικότητες του κλάδου προστασίας περιβάλλοντος, με υλοποίηση φυσικού αντικειμένου 100% και απορρόφηση ως επί % αναλογίας των δαπανών ως προς το εκτιμώμενο κόστος 99,85%.*
- *Υποέργο 4: Ανάπτυξη ολοκληρωμένου συστήματος εκπαιδευτικών πακέτων, με υλοποίηση φυσικού αντικειμένου 100% και απορρόφηση ως επί % αναλογίας των δαπανών ως προς το εκτιμώμενο κόστος 96,43%, όπου σημειώθηκε παράταση των δραστηριοτήτων 3 και 4 λόγω τεχνικών προβλημάτων.*
- *Υποέργο 6: Πιλοτική υλοποίηση προγράμματος κατάρτισης στον τομέα των στερεών αποβλήτων, με υλοποίηση φυσικού αντικειμένου 100% και απορρόφηση ως επί % αναλογίας των δαπανών ως προς το εκτιμώμενο κόστος 93,78%, όπου υπήρξε καθυστέρηση έναρξης της πρώτης δραστηριότητας.*
- *Υποέργο 7: Πιλοτική υλοποίηση προγράμματος κατάρτισης στον τομέα των υγρών αποβλήτων, με υλοποίηση φυσικού αντικειμένου 100% και απορρόφηση ως επί % αναλογίας των δαπανών ως προς το εκτιμώμενο κόστος 92,93%, όπου υπήρξε καθυστέρηση έναρξης της πρώτης δραστηριότητας.*
- *Υποέργο 8: Πιλοτική υλοποίηση προγράμματος κατάρτισης στον τομέα του φυσικού περιβάλλοντος, με υλοποίηση φυσικού αντικειμένου 100% και απορρόφηση ως επί % αναλογίας των δαπανών ως προς το εκτιμώμενο κόστος 117,31%, όπου υπήρξε καθυστέρηση έναρξης της πρώτης δραστηριότητας.*
- *Υποέργο 10: Σχεδιασμός, ανάπτυξη και εγκατάσταση συστήματος εξ' αποστάσεως εκπαίδευσης, με υλοποίηση φυσικού αντικειμένου 100% και απορρόφηση ως επί % αναλογίας των δαπανών ως προς το εκτιμώμενο κόστος 93,89%, όπου υπήρξε απόκλιση από το χρονοδιάγραμμα λόγω συσχέτισης της έναρξης υλοποίησης των δραστηριοτήτων 4 και 5 από την 3.*
- *Υποέργο 11: Ανάπτυξη Μηχανισμών δια βίου Εκπαίδευσης σε Επιχειρήσεις του Κλάδου Προστασίας Περιβάλλοντος, με υλοποίηση φυσικού αντικειμένου 100% και απορρόφηση ως επί % αναλογίας των δαπανών ως προς το εκτιμώμενο κόστος 96,17%, όπου έχει παραταθεί η υλοποίηση των δραστηριοτήτων 2 και 3 έως το τέλος του υποέργου.*

Η δεύτερη ομάδα περιλαμβάνει τα υποέργα που ενώ παρουσιάζουν ολοκλήρωση ως προς το φυσικό αντικείμενο και υψηλό βαθμό επίτευξης, εμφανίζουν σχετική υστέρηση σε συσχέτιση με την προηγούμενη ομάδα, ως προς την πορεία υλοποίησης του οικονομικού αντικειμένου, και είναι:

- *Υποέργο 3: Ανάπτυξη ανοικτού Συστήματος Απόκτησης Επαγγελματικών Προσόντων (ΣΑΕΠ) στον κλάδο προστασίας περιβάλλοντος, με υλοποίηση φυσικού αντικειμένου 100% και απορρόφηση ως επί % αναλογίας των δαπανών ως προς το εκτιμώμενο κόστος 86,87%, όπου υπήρξε αναπροσαρμογή του χρονοδιαγράμματος.*

- *Υποέργο 5: Ανάπτυξη συστήματος πιστοποίησης εξειδικευμένων προγραμμάτων*, με υλοποίηση φυσικού αντικείμενου 100% και απορρόφηση ως επί % αναλογίας των δαπανών ως προς το εκτιμώμενο κόστος 67,19%.
- *Υποέργο 14: Ενέργειες Δημοσιότητας και ενημέρωση για το έργο*, με υλοποίηση φυσικού αντικείμενου 100% και απορρόφηση ως επί % αναλογίας των δαπανών ως προς το εκτιμώμενο κόστος 64,22% όπου σημειώθηκε απόκλιση από το χρονοδιάγραμμα.

Μία τρίτη ομάδα αποτελεί ένα υποέργο που έχει να επιδείξει ολοκλήρωση φυσικού αντικείμενου αλλά ιδιαίτερα χαμηλούς ρυθμούς υλοποίησης ως προς το οικονομικό αντικείμενο και είναι:

- *Υποέργο 16: Εξ αποστάσεως κατάρτιση σε εργαζόμενους σε επιλεγμένες επιχειρήσεις του κλάδου περιβάλλοντος*, του οποίου η έναρξη υλοποίησης, ξεκίνησε με την ολοκλήρωση άλλων υποέργων και κυρίως του υποέργου 10 με υλοποίηση φυσικού αντικείμενου 100% και απορρόφηση ως επί % αναλογίας των δαπανών ως προς το εκτιμώμενο κόστος 39,84%.

Στην τέταρτη ομάδα περιλαμβάνονται οι δράσεις που αφορούν την υποστήριξη / αξιολόγηση του σχεδίου δράσης και εξελίσσονται διαχρονικά σε όλη τη διάρκεια υλοποίησης του έργου και είναι:

- *Υποέργο 12: Εσωτερική Αξιολόγηση του Έργου*
- *Υποέργο 13: Εξωτερική Αξιολόγηση του Έργου*
- *Υποέργο 15: Συντονισμός και τεχνική υποστήριξη του έργου*

Μία πέμπτη ομάδα αποτελεί το υποέργο που έχει να εμφανίσει μηδενική υλοποίηση μέχρι 31/12/04 και είναι:

- *Υποέργο 9 : Τοποθέτηση των καταρτιζομένων σε επιλεγμένες επιχειρήσεις του κλάδου για απόκτηση εργασιακής εμπειρίας τύπου STAGE*, του οποίου η υλοποίηση είχε ως προϋπόθεση τη συμμετοχή του ΟΑΕΔ. Σημειώνεται ότι μερική υλοποίηση της δραστηριότητας διασφαλίστηκε εντός του 2005, όπως ήδη αναφέρθηκε στο πλαίσιο της ενότητας II.1.

Με βάση τις πραγματοποιηθείσες πληρωμές ανά εταιρο προκύπτει ικανοποιητική εικόνα ως προς την πορεία υλοποίησης με δεδομένο ότι για το σύνολο των εταιρών η επί % αναλογία των πληρωμών τους επί του συνολικού προϋπολογισμού τους κυμαίνεται από 25% ως 28% ενώ η επί % αναλογία των πληρωμών τους επί του ανώτατου πληρωτέου ποσού κυμαίνεται από 89% ως 100%.

Ως προς τη διακρατικότητα του σχεδίου, διαπιστώνεται ότι η αποτελεσματικότητα είναι ικανοποιητική μια και δόθηκε η δυνατότητα για ουσιαστικές συζητήσεις, ανταλλαγή ιδεών αλλά και μεταφορά εμπειριών και καλών πρακτικών μεταξύ όλων των εταιρών. Αναφερόμενοι στην αποτελεσματικότητα βέβαια, πρέπει να σημειώσουμε ότι παρατηρήθηκαν κάποιες καθυστερήσεις στην υλοποίηση επιμέρους δραστηριοτήτων, κύρια λόγω διαφορετικών ρυθμών υλοποίησης μεταξύ εθνικών και διακρατικών δράσεων. Ειδικότερα αναφέρεται για τη:

- *Δραστηριότητα 1: Ανάπτυξη συστήματος για εξ αποστάσεως εκπαίδευση (συσχετίζεται με το Υποέργο 10 του Εθνικού Σχεδίου Δράσης της EQUAL)*

Συμμετέχουν: RIPRESA, ENVI-E / Υπεύθυνος εταίρος: RIPRESA. Σύμφωνα με τον αρχικό προγραμματισμό, προβλεπόταν ολοκλήρωση στο 1^ο τρίμηνο του 2004, λόγω όμως αρχικών καθυστερήσεων στην κοινή ανάπτυξη μεθοδολογιών, η δραστηριότητα ολοκληρώθηκε το Σεπτέμβριο του 2004.

- *Δραστηριότητα 2: Αξιολόγηση και βελτίωση των αποτελεσμάτων της κατάρτισης (συσχετίζεται με το Υποέργο 11 του Εθνικού Σχεδίου Δράσης της EQUAL) Συμμετέχουν: RIPRESA, ENVI-E, RESTECO / Υπεύθυνος εταίρος: RESTECO. Σύμφωνα με τον αρχικό προγραμματισμό, προβλεπόταν ολοκλήρωση στο 2^ο τρίμηνο του 2004, ολοκληρώθηκε όμως το Σεπτέμβριο του 2004. Στη συγκεκριμένη δραστηριότητα ενώ προχώρησαν γρήγορα όλες οι επιμέρους ενέργειες που αφορούσαν την επιλογή μεθοδολογίας, υπήρξε σχετική καθυστέρηση στο στάδιο της επιλογής των μέσων που μεγιστοποιούν την αποτελεσματικότητα εκπαίδευσης / κατάρτισης.*
- *Δραστηριότητα 3: Δημιουργία συστήματος πιστοποίησης (συσχετίζεται με το Υποέργο 3 του Εθνικού Σχεδίου Δράσης της EQUAL). Συμμετέχουν: RIPRESA, ENVI-E, RESTECO / Υπεύθυνος εταίρος: ENVI-E. Σύμφωνα με τον αρχικό προγραμματισμό, προβλεπόταν ολοκλήρωση στο 2^ο τρίμηνο του 2004, λόγω όμως καθυστερήσεων, κύρια στη φάση ολοκλήρωσης του τελικού παραδοτέου, η δραστηριότητα ολοκληρώθηκε το Σεπτέμβριο του 2004.*
- *Δραστηριότητα 5: Αξιολόγηση (συσχετίζεται με το Υποέργο 12 του Εθνικού Σχεδίου Δράσης της EQUAL). Συμμετέχουν: RIPRESA, ENVI-E, RESTECO / Υπεύθυνος εταίρος: ENVI-E. Η αρχική πρόβλεψη ολοκλήρωσης ήταν για το 3^ο τρίμηνο του 2004, ολοκληρώθηκε όμως τον Οκτώβριο του 2004, συνακόλουθα στις καθυστερήσεις των άλλων δραστηριοτήτων.*

Οι όποιες όμως επιμέρους καθυστερήσεις δεν μείωσαν την αποτελεσματικότητα των επιμέρους δραστηριοτήτων καθώς και την επικαιρότητα των επιδιωκόμενων στόχων. Στην πράξη, τα αίτια των καθυστερήσεων συναρτώνται κυρίως με τη δυνατότητα ή και αντίληψη των επιμέρους εταίρων για τα οφέλη που μπορούν να προκύψουν από τις διακρατικές συνεργασίες. Επίσης, η διαφορετικότητα του θεσμικού αλλά και οργανωτικού πλαισίου στα κράτη απ' όπου προέρχονται οι εταίροι αποτέλεσαν μία σημαντική παράμετρο για τις καθυστερήσεις που παρατηρήθηκαν. Επισημαίνεται όμως ότι παρά τις καθυστερήσεις στην υλοποίηση επιμέρους δραστηριοτήτων, στα θετικά αποτελέσματα της διακρατικής συνεργασίας καταγράφεται ότι η συνεργασία εργοδοτών και απασχολούμενων / δημόσιου και ιδιωτικού τομέα καθώς και η αξιοποίηση καινοτομιών βελτιώνει τις προοπτικές απασχόλησης στους επιλεγμένους κλάδους.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΙΙ.2α

ΠΙΝΑΚΑΣ-ΙΙ.2α

ΠΙΝΑΚΑΣ-ΙΙ.2α

ΠΙΝΑΚΑΣ-ΙΙ.2β

Π.3. Αξιολόγηση των μηχανισμών παρακολούθησης, διαχείρισης και ελέγχου των δράσεων

Π.3.1. Μηχανισμοί παρακολούθησης – διαχείρισης και ελέγχου

Στο πλαίσιο της 1^{ης} έκθεσης αξιολόγησης παρουσιάστηκε αναλυτικά το σύστημα παρακολούθησης και πιστοποίησης της ποιοτικής εκτέλεσης του Έργου, που περιλαμβάνει:

- τριμηνιαίες αναφορές προόδου φυσικού αντικειμένου
- μηνιαία και τριμηνιαία δελτία παρακολούθησης οικονομικού αντικειμένου
- τριμηνιαίες συναντήσεις και αναφορές προόδου υποέργων
- συναντήσεις και αναφορές ολοκλήρωσης έργων και υποέργων
- εκθέσεις ποιότητας παραδοτέων
- εκθέσεις ασυμφωνιών και διορθωτικών – προληπτικών δράσεων
- εκθέσεις εσωτερικής και εξωτερικής αξιολόγησης.

Η υψηλή συχνότητα σύνταξης αναφορών – εκθέσεων και τα πολλαπλά επίπεδα ελέγχου (φορείς υλοποίησης, υπεύθυνοι έργου / υποέργου και Δ.Σ. της Αναπτυξιακής Σύμπραξης), διασφαλίζουν αυξημένη αποτελεσματικότητα ως προς την παρακολούθηση της υλοποίησης αντισταθμίζοντας την επιβάρυνση της διαδικασίας υλοποίησης σε χρόνο και κόστος. Πέραν όμως της παρακολούθησης της υλοποίησης το σχετικά βαρύ σύστημα παρακολούθησης συνέβαλε σε σημαντικό βαθμό τόσο στην επικοινωνία και διάχυση αποτελεσμάτων μεταξύ των πολυάριθμων εταιρών, όσο και στο χρονικό συντονισμό έργων και υποέργων με υψηλό βαθμό συνάφειας και συνέργειας.

Π.3.2. Η εταιρική σχέση στο πλαίσιο της παρακολούθησης – διαχείρισης και ελέγχου

Στην Αναπτυξιακή Σύμπραξη συμμετέχουν 12 Έλληνες εταίροι και δύο εταίροι εκτός Ελλάδας στο πλαίσιο της διακρατικής συνεργασίας. Στο σύνολό τους οι εταίροι συμμετέχουν ως φορείς υλοποίησης επιμέρους έργων και υποέργων με αποτέλεσμα:

- να έχουν ενεργό συμμετοχή στην υλοποίηση των υποέργων και έργων στα οποία μετέχουν.
- να έχουν τη δυνατότητα ενημέρωσης και γνώσης της πορείας υλοποίησης ή και των αποτελεσμάτων άλλων έργων και υποέργων μέσα από τις συχνές αναφορές υλοποίησης ή και τις ενημερωτικές συναντήσεις.

Ο σημαντικός αριθμός των εταιρών διασφαλίζει τη συμμετοχή τόσο του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα όσο και των ΜΚΟ αλλά και των κοινωνικών εταιρών που εν δυνάμει εμπλέκονται στον κλάδο της προστασίας του περιβάλλοντος, με αποτέλεσμα:

- η ίδια η Αναπτυξιακή Σύμπραξη να αποτελεί πιλοτικό πεδίο ανάπτυξης των εταιρικών σχέσεων μια και όλοι οι εταίροι έχουν τη δυνατότητα παρακολούθησης της υλοποίησης του συνόλου των έργων και υποέργων.
- να υπάρχει η δυνατότητα on going προσαρμογής επιδιωκόμενων στόχων ή και αποτελεσμάτων, κύρια λόγω της συμμετοχής ή και ενημέρωσης κύρια των κοινωνικών εταίρων (εκπροσώπων των ωφελούμενων) σε όλα τα στάδια υλοποίησης των επιμέρους έργων και υποέργων.

Π.3.3. Προβλήματα / Κρίσιμοι παράγοντες για την υλοποίηση του σχεδίου δράσης

Στο πλαίσιο της αξιολόγησης των μηχανισμών για την παρακολούθηση, διαχείριση και έλεγχο της υλοποίησης του σχεδίου δράσης, προκύπτει ότι :

- Ο καινοτόμος χαρακτήρας του Έργου αποτελεί ταυτόχρονα το δυνατό και αδύνατο σημείο του. Η επιτυχής ανάπτυξη και διάδοση των καινοτομιών είναι το δυνατό σημείο που θα διασφαλίσει τη μεγιστοποίηση των επιδιωκόμενων αποτελεσμάτων και επιπτώσεων. Ταυτόχρονα όμως η εφαρμογή καινοτομιών δημιουργεί συχνά δυσκολίες κατά τη διάρκεια της υλοποίησης είτε ως προς την μεθοδολογία εφαρμογής είτε λόγω απαιτούμενων θεσμικών ρυθμίσεων. Οι σημαντικές συνέργιες μεταξύ των δραστηριοτήτων προϋποθέτουν αυστηρή τήρηση των χρονοδιαγραμμάτων και αλληλουχία των επιμέρους δραστηριοτήτων.
- Ο χαρακτήρας του τομέα παρέμβασης είχε ως άμεση συνέπεια τον αυξημένο αριθμό εταίρων (στο εθνικό και διακρατικό επίπεδο) γεγονός που ενισχύει την αποτελεσματικότητα του σχεδίου δράσης ως προς την ποιότητα και αξιοπιστία των αναμενόμενων αποτελεσμάτων και επιπτώσεων. Είναι όμως αυτός ο αυξημένος αριθμός εταίρων που δημιουργεί ιδιαίτερα μεγάλες απαιτήσεις έτσι ώστε αυτή η εταιρική σχέση να μην αποβεί σε βάρος της ποιότητας της υλοποίησης και παρακολούθησης.
- Από τη μέχρι σήμερα υλοποίηση και με βάση τις διατυπωμένες θέσεις των εταίρων της Αναπτυξιακής Σύμπραξης έχουν δημιουργηθεί θετικές προϋποθέσεις για συνέχιση της συνεργασίας των φορέων της Αναπτυξιακής Σύμπραξης και μετά το πέρας του Έργου.
- Οι κρίσιμοι παράγοντες επιτυχίας για την επίτευξη των επιδιωκόμενων στόχων θα είναι η ανάπτυξη και λειτουργία του συστήματος πιστοποίησης και η ανάπτυξη και εγκατάσταση του συστήματος εξ αποστάσεως εκπαίδευσης. Ιδιαίτερα σημαντική παράμετρος είναι και η πιλοτική εφαρμογή των αποτελεσμάτων του Συστήματος σε επιχειρήσεις του τομέα Περιβάλλοντος.
- Με βάση τα μέχρι σήμερα αποτελέσματα δεν φαίνεται να υπάρχει ανάγκη προσαρμογής της ομάδας στόχου και η καταγραφή και κωδικοποίηση των αναγκών σε 35 ειδικότητες των τριών επιλεγμένων τομέων δεν δημιουργούν ανάγκη διορθωτικών ενεργειών. Στο πλαίσιο του προγράμματος προβλέπεται να τηρηθεί η υποχρέωση παρακολούθησης όλων των καταρτιζομένων σύμφωνα με τους όρους του ΕΣΔΕΚ.

III. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΩΝ ΒΑΣΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ ΤΗΣ Κ.Π. EQUAL

III.1. Ανάλυση της αποτελεσματικότητας εφαρμογής των βασικών αρχών της Κ.Π EQUAL

Η πρώτη αρχή της EQUAL που αφορά στη θεματική προσέγγιση ενσωματώνεται πλήρως στο Έργο με δεδομένο ότι το Περιβάλλον αποτελεί μοναδική θεματική ενότητα και τομέα παρέμβασης. Επιπλέον, και με συγκυρία της προτεραιότητας του Περιβάλλοντος κατά την τρέχουσα προγραμματική περίοδο η επιλεγμένη θεματική προσέγγιση αποτελεί πρώτη προτεραιότητα.

Η ισότητα ευκαιριών διατρέχει το σύνολο του σχεδίου δράσης. Η επιλογή του τομέα δραστηριοποίησης της Α.Σ. στον τομέα του Περιβάλλοντος καθιστά αναγκαία την εφαρμογή του mainstreaming για την ενσωμάτωση ίσων ευκαιριών για άνδρες και γυναίκες. Στους τομείς διαχείρισης στερεών και υγρών αποβλήτων η παρουσία γυναικών είναι σχεδόν ανύπαρκτη. Μέσα από το πρόγραμμα επιδιώκεται η δυνατότητα συμμετοχής των γυναικών σε αυτούς τους τομείς κύρια μέσα από την εφαρμογή νέων τεχνολογιών στα θέματα διαχείρισης και λειτουργίας των υποδομών περιβάλλοντος. Σημειώνεται ότι στον τρίτο τομέα που αφορά την προστασία και διαχείριση του φυσικού περιβάλλοντος καταγράφεται υψηλό ποσοστό γυναικών κύρια στις ΜΚΟ σε μη αμειβόμενες ή χαμηλά αμειβόμενες θέσεις. Η κωδικοποίηση και πιστοποίηση κάποιων ειδικοτήτων σε συνδυασμό με το κατάλληλο πρόγραμμα κατάρτισης θα διευκολύνει την πρόσβαση αυτών των γυναικών σε κανονικές θέσεις εργασίας.

Η ισότητα διατρέχει επίσης το σύνολο του Σχεδίου Δράσης μέσα από την διασφάλιση ίσων ευκαιριών σε ότι αφορά την πρόσβαση σε προγράμματα εκπαίδευσης στις περιπτώσεις ατόμων σε απομακρυσμένες περιοχές ή δυσκολίας μετακίνησης από το σπίτι.

Η καινοτομία εφαρμόζεται στο έργο τόσο ως προς τη διαδικασία όσο και ως προς το στόχο και το περιεχόμενο. Ως προς τη διαδικασία η σύμπραξη υιοθετεί μεθοδολογίες που αξιοποιούν τις νέες τεχνολογίες τόσο σε θέματα εκπαίδευσης κατάρτισης (εξ αποστάσεως και δια βίου εκπαίδευση) όσο και θέματα ποιοτικού ελέγχου και πιστοποίησης. Ως προς το στόχο, το Έργο αποσκοπεί στην ανάπτυξη μηχανισμών για πιστοποίηση νέων προσόντων καθώς και στην κωδικοποίηση ειδικοτήτων σε νέους και υφιστάμενους δυναμικούς τομείς. Μέσα από αυτή τη στόχευση προκύπτει και η καινοτομία ως προς το περιεχόμενο μια και μέσα από τα αποτελέσματα του Έργου γίνεται σημαντική παρέμβαση στην αγορά εργασίας των τριών επιλεγμένων τομέων ενώ παράλληλα διευκολύνονται (μέσα από την κωδικοποίηση ειδικοτήτων) οι νεοεισερχόμενοι στην αγορά εργασίας. Το Σχέδιο Δράσης υιοθετεί σε σημαντικό βαθμό την εφαρμογή νέων τεχνολογιών που υποστηρίζουν την Κοινωνία της Πληροφορίας. Ειδικότερα :

- Αξιοποιούνται τα γεωγραφικά συστήματα πληροφοριών (GIS) για το σχεδιασμό και παρακολούθηση προγραμμάτων αποκομιδής απορριμμάτων αλλά και την παρακολούθηση προστατευόμενων περιοχών.

- Εφαρμόζονται αυτοματισμοί για την παρακολούθηση, ρύθμιση και συντήρηση των εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων.
- Αξιοποιείται η τηλεεκπαίδευση για την καταπολέμηση διακρίσεων και κοινωνικού αποκλεισμού.

Αξιοποιούνται επίσης τα νέα μέσα και τεχνολογίες για ενημέρωση, πληροφόρηση της ομάδας στόχου (ιστοσελίδες κωδικοποίησης ειδικοτήτων και ενημέρωσης προϋποθέσεων και κριτηρίων πιστοποίησης)

Ως προς την αρχή της σύμπραξης η συσταθείσα Αναπτυξιακή Σύμπραξη έχει να επιδείξει μία ολοκληρωμένη στρατηγική προσέγγιση στον τομέα του Περιβάλλοντος (τομεακή Α.Σ.) ενώ παράλληλα με την συμμετοχή της ΔΕΑΛ δίνει και έμφαση σε μία περιοχή (Λαυρεωτική) με ιδιαίτερα προβλήματα στον τομέα του Περιβάλλοντος. Ως προς τη σύνθεσή της η Α.Σ. διασφαλίζει τόσο τη συνεργασία δημόσιου και ιδιωτικού τομέα όσο και τη συνεργασία εξειδικευμένων οχημάτων στον τομέα του Περιβάλλοντος με συλλογικά όργανα της ομάδας στόχου.

Η αρχή της ενδυνάμωσης ενσωματώνεται στο Έργο μέσα από τη σύνθεση της Α.Σ. αλλά και τις διαδικασίες συμμετοχής των μελών της. Η συνύπαρξη εξειδικευμένων οχημάτων του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα στον τομέα του Περιβάλλοντος με συλλογικά όργανα της ομάδας στόχου διασφαλίζει αφενός τη διάχυση καινοτομιών αλλά και τη συστηματική καταγραφή αναγκών και δυνατοτήτων της ομάδας στόχου. Η συμμετοχή και συνεργασία όλων των ενδιαφερόμενων φορέων από το επίπεδο του προγραμματικού σχεδιασμού έως και το επίπεδο της υλοποίησης διασφαλίζει την ανοικτή και διαφανή διαχείριση αλλά και την δυνατότητα αναπροσαρμογών όποτε και όπου απαιτούνται.

Η αρχή της ενσωμάτωσης διασφαλίζεται και ως προς την οριζόντια διάδοση αλλά και ως προς την κάθετη διάδοση. Η οριζόντια διάδοση διασφαλίζεται μέσα από την ευρεία συμμετοχή οργανισμών είτε στο επίπεδο της Α.Σ. είτε στο επίπεδο της συμμετοχής κατά την υλοποίηση επιμέρους δραστηριοτήτων. Η συμμετοχή διακρατικών εταιρών διασφαλίζει τη διάδοση ορθών πρακτικών στο κοινοτικό επίπεδο ενώ η συμμετοχή των συλλογικών οργάνων της ομάδας στόχου διασφαλίζει τη διάδοση και ενσωμάτωση ορθών πρακτικών στο εθνικό και περιφερειακό επίπεδο. Η κάθετη διάδοση διασφαλίζεται στο πλαίσιο της Ενέργειας III μέσα από τη δράση δικτύωσης του Έργου σε εθνικό και διακρατικό επίπεδο. Η συμμετοχή του ΕΚΠΑΑ που αποτελεί τον αρμόδιο εθνικό φορέα για θέματα διαχείρισης, αξιολόγησης και αξιοποίησης των πληροφοριών στον τομέα του Περιβάλλοντος διασφαλίζει και τη δικτύωση με το θεσμικό πολιτικό σύστημα.

Η ενσωμάτωση της αρχής της διακρατικότητας διασφαλίζεται μέσα από τη συνεργασία της Α.Σ. ENVI-E με τις Α.Σ. RIPRESA και Α.Σ. RESTECO. Οι τρεις Αναπτυξιακές Συμπράξεις έχουν να επιδείξουν σύμπραξη επιδιώξεων. Συγκεκριμένα κύριος τομέας της RIPRESA (Ιταλία) είναι η εκπαίδευση σε νέες περιβαλλοντικές τεχνολογίες και απευθύνεται στους εργαζόμενους στον τομέα του Περιβάλλοντος που αντιμετωπίζουν πιθανό αποκλεισμό από την αγορά εργασία λόγω έλλειψης απαιτούμενων προσόντων και δεξιοτήτων. Η RESTECO (Βέλγιο) έχει σα σκοπό την ανάπτυξη βελτιωμένου εκπαιδευτικού υλικού για εργαζόμενους και νεοεισερχόμενους στην αγορά εργασίας με στόχο την

προώθηση της περιβαλλοντικής διάστασης και σε άλλους τομείς πλην του περιβάλλοντος.

Μέσα από τη σύζευξη εκπροσώπων της ομάδας στόχου με οργανισμούς και φορείς επιστημονικούς τόσο στο επίπεδο του σχεδιασμού όσο και στο επίπεδο της υλοποίησης επιτυγχάνεται η διάχυση και mainstreaming καθώς και το σκέλος των «ορθών πρακτικών» ως προς την αντικειμενική καταγραφή αναγκών και δυνατοτήτων της ομάδας στόχου. Επίσης, μέσα από την σύζευξη επιτυγχάνεται η άμεση διάχυση και προσαρμογή των καινοτομιών και αποτελεσμάτων έρευνας στις δυνατότητες αφομοίωσης τους από την ομάδα στόχο. Ο πιλοτικός χαρακτήρας ως δυνατότητα επανάληψης ορθής πρακτικής προϋποθέτει την ύπαρξη ζήτησης και συσχετίζεται κύρια με τον θεματικό τομέα παρέμβασης. Κατά συνέπεια η επιλογή του τομέα του Περιβάλλοντος που αποτελεί τομέα αιχμής και προτεραιότητας διασφαλίζει τη δυνατότητα μεταφοράς των αποτελεσμάτων και σε άλλες γεωγραφικές περιοχές για την ίδια θεματική ενότητα. Ταυτόχρονα, υπάρχει η δυνατότητα μεταφοράς των αποτελεσμάτων του έργου και σε άλλους τομείς. Ήδη η Αναπτυξιακή Σύμπραξη συμμετέχει στο Κοινό Πρόγραμμα Εργασιών (ΚΠΕ) του Εθνικού Θεματικού Δικτύου «Πιστοποίηση επαγγελματικών προσόντων και δεξιοτήτων» μαζί με άλλες οκτώ Αναπτυξιακές Συμπράξεις. Σημειώνεται επίσης ότι ήδη το ΕΚΕΠΙΣ προγραμματίζει την εφαρμογή των αποτελεσμάτων του Έργου και σε άλλους τομείς εκτός του Περιβάλλοντος.

III.2. Αξιολόγηση των επιπτώσεων

Στο πλαίσιο της παρούσας Έκθεσης, η αξιολόγηση των επιπτώσεων στη βασική ομάδα στόχο από την υλοποίηση του Σχεδίου Δράσης προσεγγίζεται με βάση:

- τη βέλτιστη πρακτική / καινοτομία, όπως αυτή αποτυπώνεται από την αντίληψη των μελών της Α.Σ.
- την αντίληψη των ωφελουμένων, όπως αυτή απεικονίζεται μέσα από ερωτηματολόγια που διακινήθηκαν κατά τη διάρκεια συναντήσεων και ημερίδων.
- την αντίληψη καταρτιζομένων και εκπαιδευτών για τα προγράμματα κατάρτισης και τηλε – εκπαίδευσης.

III.2.1 Βέλτιστη πρακτική / καινοτομία

Στο πλαίσιο της Εξωτερικής Αξιολόγησης, προβλέπεται η εκπόνηση τριών τουλάχιστον μελετών περίπτωσης με ανάλυση:

- στη βέλτιστη πρακτική ή καινοτομία που προκύπτει από την υλοποίηση του έργου.
- στις δυσκολίες υλοποίησης και τα σημαντικότερα προβλήματα.
- στις επιπτώσεις του έργου στη βασική ομάδα στόχο.

Οι τρεις μελέτες περίπτωσης που έχουν επιλεγεί αφορούν:

- a. την πιστοποίηση προσόντων για τους χειριστές μηχανημάτων ΧΥΤΑ,

- β. την πιστοποίηση προσόντων στον τομέα του οικοτουρισμού,
- γ. τα προγράμματα κατάρτισης.

Η παρουσίαση των προαναφερόμενων μελετών περίπτωσης που έχουν ήδη δρομολογηθεί θα γίνει στο πλαίσιο της επόμενης Αναλυτικής Έκθεσης Αξιολόγησης που θα παραδοθεί ένα μήνα μετά το πέρας της Ενέργειας ΙΙΙ.

Στο πλαίσιο της παρούσας Έκθεσης έγινε μία πρώτη προσέγγιση των καλών πρακτικών, με βάση την αντίληψη των μελών της Α.Σ.

Ως καλή πρακτική αξιολογήθηκε το Εγχειρίδιο «*Διαχείριση αστικών υγρών αποβλήτων*» με δεδομένο ότι οι εργαζόμενοι στις ΔΕΥΑ και άλλους συγγενείς φορείς εκδήλωσαν μεγάλο ενδιαφέρον για την απόκτησή του, γεγονός που οδήγησε σε συμπληρωματική έκδοσή του.

Καλή πρακτική θεωρήθηκε και το Υπόεργο 2 «*Καταγραφή επιχειρησιακών τομέων και ειδικοτήτων κατάρτισης και «ανάλυσης εργασίας» για επιλεγμένες ειδικότητες του κλάδου προστασίας περιβάλλοντος*». Ιδιαίτερη αναφορά καλής πρακτικής έγινε στη μεθοδολογία που ακολουθήθηκε για την καταγραφή των νέων και ειδικοτήτων αλλά και στις θετικές επιπτώσεις του υποέργου, τόσο ως προς την προοπτική εξέλιξης κλάδου και τομέων όσο και ως προς τις αναγκαιότητες κατάρτισης. Με την ίδια λογική, ως καλή πρακτική επισημαίνεται και το Υπόεργο 3 «*Ανάπτυξη ανοικτού Συστήματος Απόκτησης Επαγγελματικών Προσόντων - ΣΑΕΠ - στον κλάδο προστασίας περιβάλλοντος*».

Στο πλαίσιο του Υποέργου 4 «*Ανάπτυξη ολοκληρωμένου συστήματος εκπαιδευτικών πακέτων*», επισημαίνονται ως καλές πρακτικές το Εκπαιδευτικό Πακέτο «*Διαχείριση Προστατευόμενων Περιοχών*» και το Εκπαιδευτικό πακέτο για εργαζόμενους Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης και Αποχέτευσης (ΔΕΥΑ) καθώς και εργαζόμενους άλλων Οργανισμών Κοινής Ωφέλειας. Σε αυτό περιλαμβάνονται λεπτομερής οδηγός για τα Συστήματα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης (ΣΠΔ) καθώς και αναλυτικό πρόγραμμα σεμιναρίου 200 ωρών. Επίσης, στις καλές πρακτικές καταγράφεται και το Υπόεργο 5 «*Ανάπτυξη συστήματος πιστοποίησης εξειδικευμένων προγραμμάτων*».

Στις καλές πρακτικές καταγράφονται επίσης το Υπόεργο 11 «*Ανάπτυξη μηχανισμών δια βίου εκπαίδευσης σε επιχειρήσεις του κλάδου προστασίας περιβάλλοντος*» και το Υπόεργο 16 «*Εξ αποστάσεως κατάρτιση σε εργαζόμενους σε επιλεγμένες επιχειρήσεις του κλάδου περιβάλλοντος*».

Τέλος, με δεδομένο το μεγάλο αριθμό των μελών της Α.Σ. και τη συμμετοχή τους σε περισσότερα του ενός Υποέργα, ως καλή πρακτική επισημαίνεται ο σχεδιασμός και συντονισμός «*Συστήματος συντονισμού και διαχείρισης που ενσωματώνει στοιχεία της διοίκησης έργου και της διασφάλισης ποιότητας*» που εφαρμόστηκε από το σύνολο των εταιρών της Α.Σ.

III.2.2 Η αντίληψη των ωφελουμένων για το Σχέδιο Δράσης

Στην ενότητα αυτή παρουσιάζονται τα ευρήματα έρευνας που διενεργήθηκε στο πλαίσιο συναντήσεων με βάση ειδικά σχεδιασμένα ερωτηματολόγια (ο τύπος του ερωτηματολογίου και τα αποτελέσματα παρουσιάζονται στο Παράρτημα Ι της παρούσας Έκθεσης). Στην έρευνα συμμετείχαν 65 άτομα και υπενθυμίζεται ότι

στο πλαίσιο της προηγούμενης Έκθεσης, είχε γίνει αντίστοιχη καταγραφή σε 125 άτομα από άλλους όμως κλάδους.

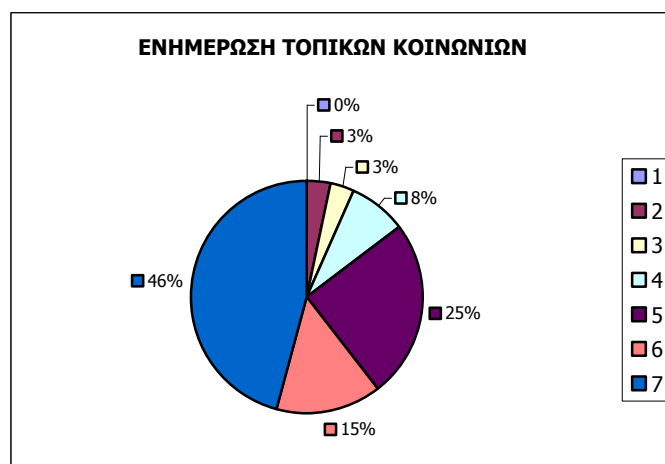
Στην ερώτηση «Ποιες κατά τη γνώμη σας είναι οι σημαντικές παράμετροι που μπορούν να επηρεάσουν τον εργασιακό χώρο της περιβαλλοντικής προστασίας», οι ερωτώμενοι απάντησαν ως προς τις παραμέτρους:

- α. Εξέλιξη των τεχνολογιών
- β. Δυνατότητες προσαρμογής των ήδη απασχολούμενων
- γ. Επίπεδο κατάρτισης / εξειδίκευσης των νεοεισερχόμενων
- δ. Ενημέρωση επιχειρήσεων & επαγγελματιών φορέων

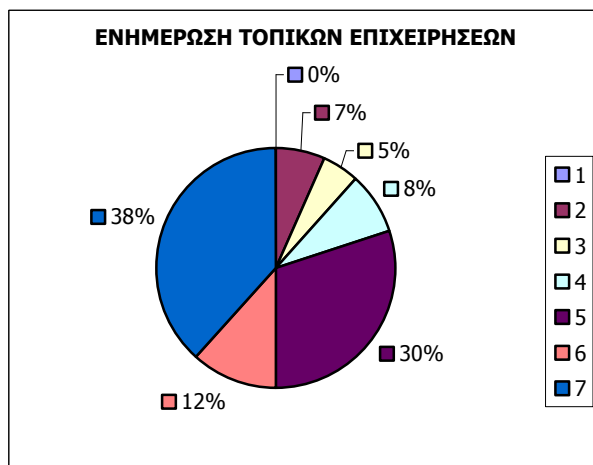
Οι ερωτώμενοι αποφάνθηκαν ότι η εξέλιξη των τεχνολογιών είναι η σημαντικότερη παράμετρος που μπορεί να επηρεάσει θετικά τον εν λόγω εργασιακό χώρο (στη συντριπτική τους πλειοψηφία ποσοστού 98,44%). Ένα εξίσου υψηλό ποσοστό των ερωτώμενων (93,75 %) εμφανίζεται να πιστεύει στο υψηλό επίπεδο κατάρτισης / εξειδίκευσης των νεοεισερχόμενων, ενώ στις δυνατότητες προσαρμογής των ήδη απασχολούμενων φαίνεται να πιστεύει η σημαντική πλειοψηφία των ερωτώμενων (90,32%) με το 9,68% να απαντά ότι οι ήδη απασχολούμενοι έχουν μειωμένες δυνατότητες προσαρμογής. Όσον αφορά την ενημέρωση των επιχειρήσεων και των επαγγελματιών φορέων, η σημαντική πλειοψηφία (78,13%) των ερωτώμενων εμφανίζεται να υποστηρίζει μία τέτοια δράση, ενώ ένα σημαντικό ποσοστό των ερωτώμενων (23,44%) πιστεύει πως η ενημέρωση επηρεάζει αρνητικά τον εν λόγω εργασιακό χώρο.

Στην επόμενη ερώτηση «Ποιες είναι οι κρίσιμες παράμετροι που μεγιστοποιούν τις θετικές επιπτώσεις από τις ολοκληρωμένες παρεμβάσεις για την προστασία του περιβάλλοντος», αξιολογούνται συγκριτικά:

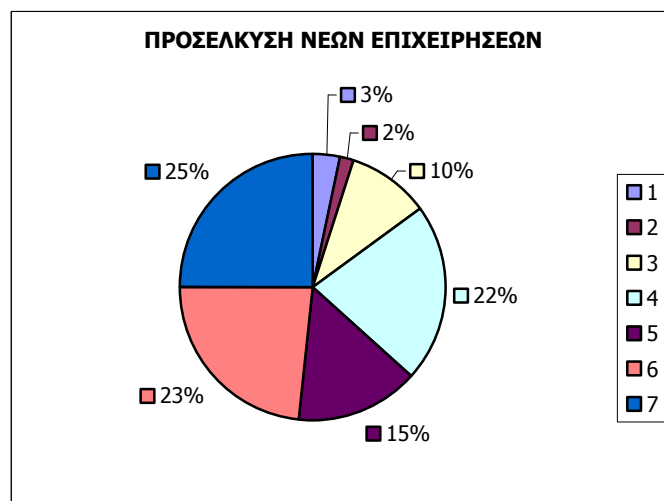
- α. Η ενημέρωση των τοπικών κοινωνιών
- β. Η ενημέρωση των τοπικών επιχειρήσεων
- γ. Η προσέλκυση νέων επιχειρήσεων
- δ. Η ενημέρωση / κατάρτιση του τοπικού εργατικού δυναμικού.

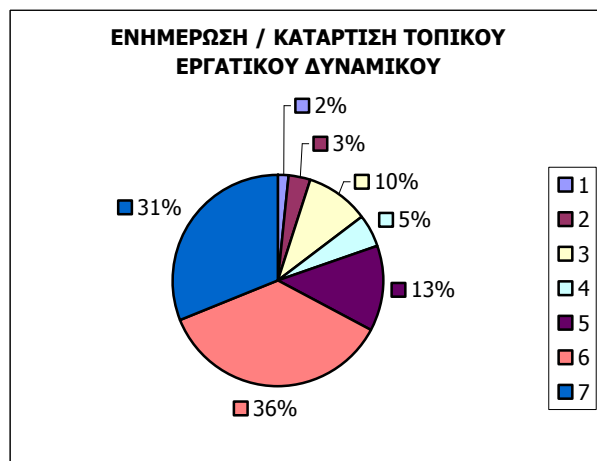
Οι ερωτώμενοι θεωρούν την ενημέρωση των τοπικών κοινωνιών κρίσιμη παράμετρο σε σημαντικό ποσοστό 61% (βαθμοί 6 και 7), ενώ μηδενικό ποσοστό της προσδίδει χαμηλή αναγκαιότητα. Σε ποσοστό 33% (βαθμοί 4 και 5) οι ερωτώμενοι πιστεύουν πως η ενημέρωση των τοπικών κοινωνιών παρουσιάζει μέτριες δυνατότητες στην περιβαλλοντική προστασία.

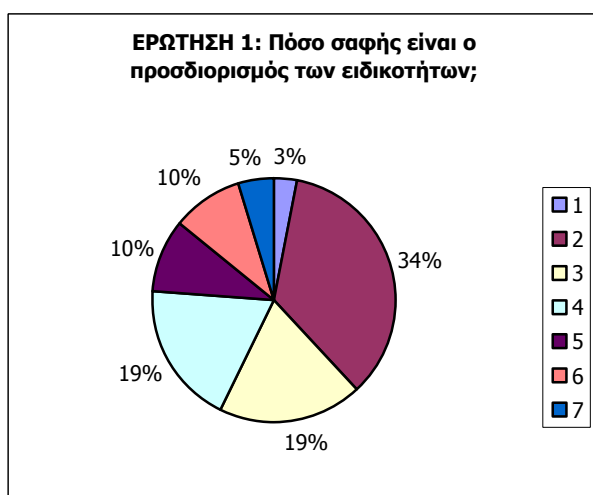
Σχετικά με την παράμετρο της ενημέρωσης των τοπικών επιχειρήσεων, οι μισοί ερωτώμενοι (50%) πιστεύουν πως η εν λόγω παράμετρος έχει μεγάλη σημασία για τον τομέα της προστασίας του περιβάλλοντος (βαθμοί 6 και 7), ενώ πολύ χαμηλό ποσοστό των ερωτώμενων (7 %) της δίνει χαμηλή προτεραιότητα. Ποσοστό 38% των ερωτώμενων απαντά πως η ενημέρωση των τοπικών επιχειρήσεων είναι παράμετρος μέτριας χρησιμότητας.

Η προσέλκυση νέων επιχειρήσεων θεωρείται σε σημαντικό ποσοστό των ερωτώμενων (48%) παράμετρος προτεραιότητας για τον τομέα της προστασίας του περιβάλλοντος (βαθμοί 6 και 7). Ελάχιστο ποσοστό των ερωτώμενων (5%) αποδίδει στην παράμετρο χαμηλή χρησιμότητα, ενώ ένα ποσοστό 37% θεωρεί την παράμετρο μέτρια ως προς την δυνατότητα επίδρασής της.

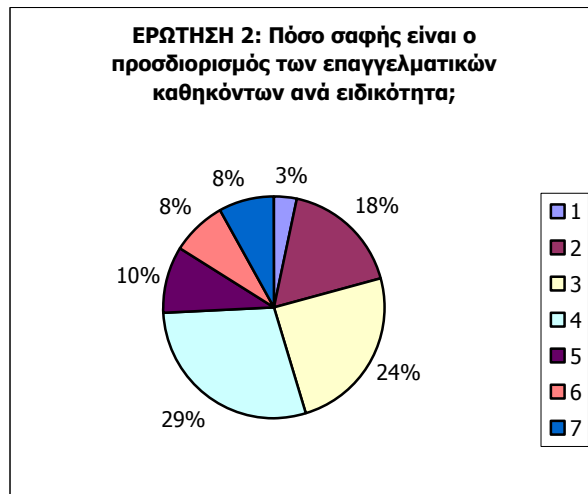

Επίσης, η ενημέρωση / κατάρτιση του τοπικού εργατικού δυναμικού υποστηρίζεται ως σημαντική παράμετρος από την πλειοψηφία των ερωτώμενων (67%, βαθμοί 6 και 7), με χαμηλό ποσοστό (5%) να διαφωνεί σχετικά με τη χρησιμότητα της παραμέτρου. Επίσης χαμηλό ποσοστό (18%) θεωρεί την κατάρτιση και ενημέρωση του τοπικού εργατικού δυναμικού παράμετρο μέτρων δυνατοτήτων.

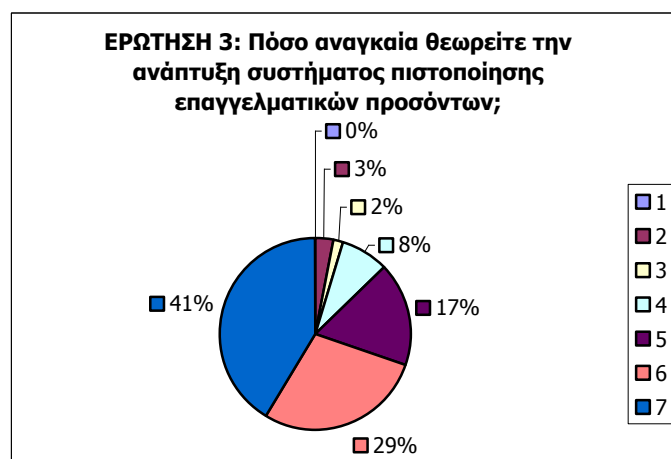

Οι ερωτώμενοι κλήθηκαν να εκφράσουν τις απόψεις τους σχετικά με το κατά πόσο είναι σαφής ο προσδιορισμός των ειδικοτήτων στον χώρο της περιβαλλοντικής προστασίας. Ένα μικρό ποσοστό (15%) των ερωτώμενων πιστεύει πως ο προσδιορισμός των ειδικοτήτων είναι αρκετά σαφής (βαθμοί 6 και 7), ενώ ένα σημαντικό μέρος των ερωτώμενων (37%) δηλώνει ότι ο προσδιορισμός των ειδικοτήτων είναι ασαφής (βαθμοί 1 και 2). Το 29% του δείγματος, τέλος, τοποθετεί μέτρια σαφήνεια στον προσδιορισμό των ειδικοτήτων του τομέα. Συγκριτικά με τις θέσεις που είχαν πάρει οι ερωτώμενοι στην αντίστοιχη ερώτηση στα πλαίσια της 1ης Έκθεσης Αξιολόγησης, παρατηρούμε αντιστροφή των απόψεων των ερωτώμενων. Ειδικότερα, ενώ στην ίδια ερώτηση στα πλαίσια της 1ης Έκθεσης Αξιολόγησης οι ερωτώμενοι είχαν δηλώσει σε ποσοστό 43% (βαθμοί 6 και 7) ότι ο προσδιορισμός των ειδικοτήτων είναι αρκετά σαφής και σε ποσοστό 19% ότι είναι μειωμένης σαφήνειας, εδώ παρουσιάζονται να δηλώνουν την ασάφεια του προσδιορισμού των ειδικοτήτων σε πολύ μεγαλύτερο ποσοστό (37% έναντι 19% στα πλαίσια της 1ης Έκθεσης Αξιολόγησης) και λιγότεροι υποστηρίζουν ότι ο προσδιορισμός είναι αρκετά

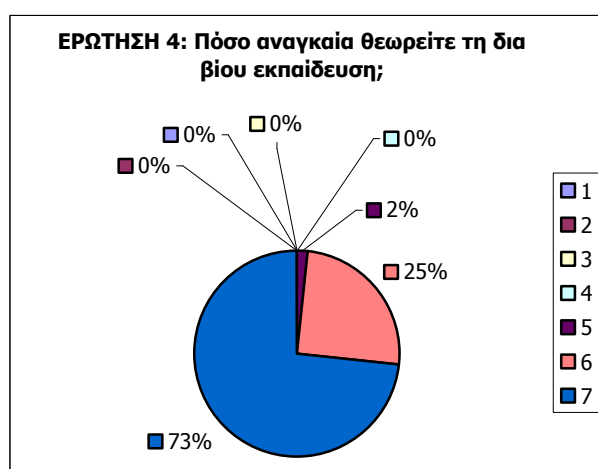
σαφής (15% έναντι 43% στα πλαίσια της 1ης Έκθεσης Αξιολόγησης). Βασική αιτία για την ύπαρξη ασάφειας στον προσδιορισμό των ειδικοτήτων αποτελεί ο μεγάλος φόρτος εργασίας, που σε συνδυασμό με την έλλειψη προσωπικού οδηγεί τους εργαζόμενους στην ενασχόληση με άνω του ενός αντικείμενα.

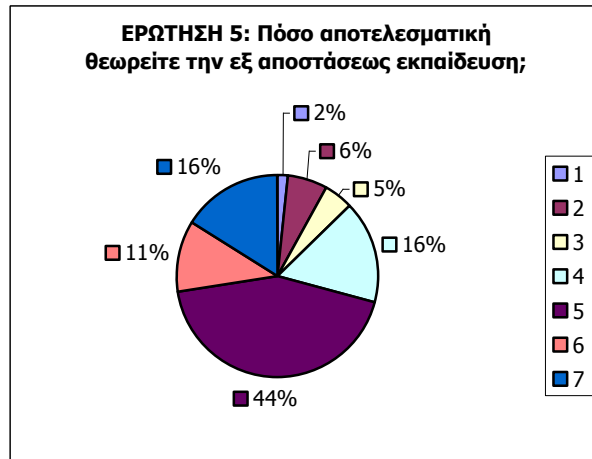
Οι ερωτώμενοι κλήθηκαν απαντήσουν στο κατά πόσο σαφής είναι ο προσδιορισμός των επαγγελματικών καθηκόντων ανά ειδικότητα. Μικρό ποσοστό (16%) δηλώνει ότι είναι αρκετά σαφής (βαθμοί 6 και 7), ενώ το 21% του δείγματος υποστηρίζει ότι ο προσδιορισμός των επαγγελματικών καθηκόντων ανά ειδικότητα είναι ασαφής (βαθμοί 1 και 2). Η πλειοψηφία των ερωτώμενων υποστηρίζει ότι η σαφήνεια του προσδιορισμού είναι μέτρια. Συγκριτικά με τις θέσεις που είχαν πάρει οι ερωτώμενοι στα πλαίσια της 1ης Έκθεσης Αξιολόγησης, παρατηρούμε διαφορά κυρίως στο μερίδιο των ερωτώμενων που θεωρεί αρκετά σαφή τον προσδιορισμό των επαγγελματικών καθηκόντων (39%, βαθμοί 6 και 7), ενώ μειωμένο είναι το ποσοστό που θεωρεί τον προσδιορισμό αυτό μέτριας σαφήνειας (32%, βαθμοί 4 και 5). Η κύρια αιτία για την ασάφεια είναι και εδώ η έλλειψη προσωπικού, που ωθεί τους εργαζόμενους στην απασχόληση σε τομείς στους οποίους δεν έχουν ειδικότητα προκειμένου να καλυφθούν οι ανάγκες. Επιπλέον είτε υπάρχει έλλειψη εσωτερικού κανονισμού που να προσδιορίζει σαφώς τα επαγγελματικά καθήκοντα για κάθε ειδικότητα, είτε τα επαγγελματικά καθήκοντα προσαρμόζονται στις ανάγκες της υπηρεσίας όπως αυτές διαμορφώνονται σε κάθε περίοδο.

Οι ερωτώμενοι κλήθηκαν να αξιολογήσουν την αναγκαιότητα για ανάπτυξη συστήματος πιστοποίησης επαγγελματικών προσόντων. Η σημαντική πλειοψηφία (70%) θεωρεί αναγκαία την ανάπτυξη συστήματος πιστοποίησης (βαθμοί 6 και 7), ενώ ελάχιστοι δεν τη θεωρούν αναγκαία. Ποσοστό 25% των ερωτώμενων θεωρεί μέτρια την ανάγκη ανάπτυξης συστήματος πιστοποίησης επαγγελματικών προσόντων (βαθμοί 4 και 5). Παρόμοιες θέσεις παρουσίασαν οι ερωτώμενοι στην ίδια ερώτηση στα πλαίσια της 1ης Έκθεσης Αξιολόγησης, με το σημαντικό 82% να απαντά ότι είναι αναγκαία η ανάπτυξη ενός συστήματος πιστοποίησης επαγγελματικών προσόντων, ενώ ελάχιστο μέρος του δείγματος φαίνεται να διαφωνεί. Η ανάπτυξη ενός τέτοιου συστήματος πιστεύεται ότι θα συμβάλει στην αποτελεσματικότερη / αποδοτικότερη λειτουργία της υπηρεσίας και παράλληλα στην αξιοκρατική επαγγελματική εξέλιξη του κάθε εργαζόμενου. Μοναδική ένσταση αποτελεί η οικονομική επιβάρυνση που θα επέλθει κυρίως στις μικρού μεγέθους επιχειρήσεις.

Οι ερωτώμενοι εδώ κλήθηκαν να αξιολογήσουν την αναγκαιότητα της δια βίου εκπαίδευσης. Η συντριπτική πλειοψηφία (98%) δηλώνει ότι η δια βίου εκπαίδευση είναι αναγκαία (βαθμοί 6 και 7). Παρόμοια θέση υποστήριξαν οι ερωτώμενοι στην ίδια ερώτηση στα πλαίσια της 1ης Έκθεσης Αξιολόγησης, με ποσοστό 86% να υποστηρίζει την αναγκαιότητα της δια βίου εκπαίδευσης. Έτσι, η δια βίου εκπαίδευση θεωρείται απαραίτητη παράμετρος προκειμένου οι εργαζόμενοι να αποκτούν τα απαραίτητα εκείνα εφόδια ώστε να μπορούν να ανταποκριθούν στην τεχνολογική εξέλιξη και να αντιμετωπίζουν αποτελεσματικότερα τα προβλήματα που προκύπτουν σε κάθε τομέα ενασχόλησης. Επίσης θεωρείται ότι θα συμβάλει στην αναβάθμιση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών μέσω της καλύτερης εξειδίκευσης των εργαζόμενων. Ως μοναδικές ενστάσεις στην εφαρμογή του συστήματος δια βίου εκπαίδευσης προβάλλουν η αδυναμία ανανέωσης του προσωπικού και των συστημάτων λόγω κόστους και η ανισότητα που προκύπτει λόγω της αδυναμίας που παρουσιάζουν οι μεγαλύτερες ηλικίες στην παρακολούθηση των τεχνολογικών εξελίξεων.

Οι ερωτώμενοι κλήθηκαν να αξιολογήσουν την αποτελεσματικότητα της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης. Η πλειοψηφία των ερωτώμενων (60%) αποδίδει μέτρια αποτελεσματικότητα στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση, ενώ μικρότερα μέρη του δείγματος τάσσονται υπέρ (27%) και κατά (8%) της αποτελεσματικότητας της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης. Σε σύγκριση με τις απαντήσεις των ερωτώμενων στην ίδια ερώτηση στα πλαίσια της 1ης Έκθεσης Αξιολόγησης, παρατηρούμε διαφορές σχετικά με την αντίληψη των ερωτώμενων περί της αποτελεσματικότητας της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης. Ειδικότερα, παρατηρούμε ότι οι ερωτώμενοι στα πλαίσια της 1ης Έκθεσης Αξιολόγησης εμφανίζουν μία πολύ κριτική στάση απέναντι στην αποτελεσματικότητα αυτής της μεθόδου, με 48% να την θεωρεί αναποτελεσματική. Γενικά πιστεύεται ότι η εκπαίδευση στο χώρο εργασίας είναι αποτελεσματικότερη καθώς η προσωπική επαφή και η ανταλλαγή απόψεων θεωρούνται απαραίτητες ούτως ώστε να λυθούν οι απορίες που γεννούνται στους εργαζόμενους. Γεγονός επίσης είναι ότι μεγάλο μέρος των εργαζόμενων δεν διαθέτει Η/Υ ή δεν είναι εξοικειωμένο με αυτόν. Στον αντίποδα, ορισμένοι θεωρούν ότι τα υπάρχοντα μέσα καθιστούν εφικτή την λειτουργία της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, ενώ θα αποτελούσε απαραίτητο εργαλείο για τους γεωγραφικά απομονωμένους / αδύναμους να παρακολουθήσουν τις τεχνολογικές εξελίξεις εργαζόμενους.

III.2.3 Η αντίληψη των ωφελουμένων για τα προγράμματα κατάρτισης και τηλε-εκπαίδευσης

Στην ενότητα αυτή παρουσιάζονται τα συμπεράσματα από την Αξιολόγηση πιλοτικής υλοποίησης τριών προγραμμάτων κατάρτισης:

- στον τομέα του φυσικού περιβάλλοντος.
- στον τομέα υγρών αποβλήτων
- εξ αποστάσεως εκπαίδευση.

από τους καταρτιζόμενους και εκπαιδευτές, καθώς και η Αξιολόγηση του προγράμματος τηλε-εκπαίδευση από τους καταρτισθέντες.

Και τα τρία προγράμματα αφορούν πιλοτική υλοποίηση προγραμμάτων κατάρτισης με διαφανόμενους στόχους (σε σχέση με το συνολικό σχέδιο) βελτιωτικές παρεμβάσεις στο εκπαιδευτικό υλικό, τις διαδικασίες και τις τεχνικές σε όλα τα στάδια σχεδιασμού και εφαρμογής.

Τα δύο πρώτα (φυσικό περιβάλλον, υγρά απόβλητα) αναφέρονται σε «συμβατική» μέθοδο υλοποίησης (σεμινάρια και πρακτική) ενώ το τρίτο (εξ αποστάσεως εκπαίδευση) χρησιμοποιεί ως μέθοδο τη χορήγηση εκπαιδευτικού υλικού και κατευθύνσεων μέσω διαδικτύου με μικρή συμμετοχή ομαδικών συμβουλευτικών συναντήσεων. Υπεύθυνη για το σχεδιασμό και υλοποίησή τους ήταν η ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ. Τα διέπουν οι κοινές αρχές σχεδιασμού και μεθοδολογίας αξιολόγησης που συνίστανται σε:

- ολοκληρωμένο σύστημα αξιολόγησης που περιλαμβάνει ex-ante, on-going και ex-post (αποτελέσματα, επιπτώσεις)
- αξιοποίηση πληροφοριακού υλικού τόσο από στοιχεία καταγραφής (ποσοτικά και ποιοτικά) όσο και από στοιχεία ανάλυσης (ποιοτικά). Τα τελευταία αφορούν –ως προς τη θεώρησή τους έναντι του συνολικού σχεδίου:
  - αξιολόγηση επιστημονικού και εκπαιδευτικού περιεχομένου του προγράμματος κατάρτισης
  - αξιολόγηση χρησιμότητας και οφέλους για τους καταρτιζόμενους
  - συνάφεια και επάρκεια της θεωρητικής κατάρτισης με τους στόχους του προγράμματος.

Στα σεμινάρια συμμετείχαν απόφοιτοι ΑΕΙ – ΤΕΙ - Λυκείου: στο (α) – φυσικό περιβάλλον, 14 άνεργοι (από 15 που εκδήλωσαν ενδιαφέρον) εκ των οποίων 9 γυναίκες και 5 άνδρες και στο (β) – υγρά απόβλητα, 15 άνεργοι (από 16 που εκδήλωσαν ενδιαφέρον) εκ των οποίων 11 γυναίκες και 4 άνδρες.

Η επιλογή καταρτιζόμενων βασίστηκε σε βιογραφικά σημειώματα, προσωπική συνέντευξη και κριτήρια κοινωνικά και συνάφειας (σπουδών, εμπειρίας, επιδιώξεων). Η επιλογή των εκπαιδευτών έγινε με κριτήρια τυπικά, επιστημονικά, παιδαγωγικά και κοινωνικά προσόντα καθώς και με την επαγγελματική εμπειρία.

Η on-going και η ex-post αξιολόγηση του προγράμματος περιλαμβάνει αξιολόγηση συμμετοχής καταρτιζόμενων, εκπαιδευτικών και εκπαιδευτικού έργου και από τις δύο κατηγορίες και βασίστηκε σε εκτενή ερωτηματολόγια με κλίμακα αξιολόγησης 0-5.

Αυτό που ενδιαφέρει εδώ περισσότερο είναι η συνολική αξιολόγηση των αποτελεσμάτων της ex-post αξιολόγησης των προγραμμάτων, η οποία στηρίχθηκε σε οκτώ δείκτες: Δ1 - επίτευξης στόχων, Δ2 - επιστημονικού περιεχομένου του προγράμματος, Δ3 - διαθεσιμότητας διδακτικού υλικού και ποιότητας εκπαιδευτών, Δ4 - επάρκειας διδακτικού υλικού και υποδομής, Δ5 - ομοιογένειας και προσωπικών χαρακτηριστικών καταρτιζόμενων, Δ6 - οργάνωσης, Δ7 - γνωστικού οφέλους και Δ8 - ενδιαφέροντος και συμμετοχής. Από αυτούς εκτιμώνται να έχουν ιδιαίτερη σημασία για τις ανάγκες της παρούσας Έκθεσης οι Δ1 - επίτευξης στόχων, Δ2 - επιστημονικού περιεχομένου του προγράμματος και Δ7 - γνωστικού οφέλους.

Στη βάση αυτών των δεικτών η συνολική εικόνα αξιολόγησης των προγραμμάτων εμφανίζεται πολύ καλή με μ.ο. για το πρόγραμμα (α) – φυσικό περιβάλλον 4,32 και το (β) – υγρά απόβλητα 4,43.

Τις υψηλότερες βαθμολογίες συγκεντρώνουν και στα δύο προγράμματα οι δείκτες Δ1 - επίτευξης στόχων, Δ3 - διαθεσιμότητας διδακτικού υλικού και ποιότητας εκπαιδευτών, Δ4 - επάρκειας διδακτικού υλικού και υποδομής, Δ5 - ομοιογένειας και προσωπικών χαρακτηριστικών καταρτιζομένων, Δ6 - οργάνωσης, Δ8 - ενδιαφέροντος και συμμετοχής που ξεπερνούν το 4%.

Και στα δύο προγράμματα τη χαμηλότερη τιμή εμφανίζει ο δείκτης Δ7- γνωστικού οφέλους (3,86 στο φυσικό περιβάλλον και 3,92 στα υγρά απόβλητα) ενώ ο δείκτης Δ.2 - επιστημονικού περιεχομένου και εκπαίδευσης παρουσιάζει μάλλον χαμηλή σε σχέση με τους υπόλοιπους τιμή (3,96) στο (α) φυσικό περιβάλλον και σχεδόν μέση τιμή (4,27) στο (β) υγρά απόβλητα.

Ως προς τις επιμέρους ερωτήσεις που διαμόρφωσαν τους τελικούς δείκτες διαπιστώνεται ότι οι καταρτιζόμενοι:

- στο (α) - φυσικό περιβάλλον βαθμολογούν με 3 στα 5 τη χρονική διάρκεια τόσο του προγράμματος όσο και της πρακτικής εξάσκηση σε αντίθεση με τους εκπαιδευτές που δίνουν βαθμούς 4,40 και 4,20 αντίστοιχα, γεγονός που οδηγεί στην εκτίμηση ότι χρειαζόταν περισσότερος χρόνος.
- στο (β) - υγρά απόβλητα βαθμολογούν σχετικά χαμηλά την ικανοποίηση των προσδοκιών τους από το πρόγραμμα (3,5) , το βαθμό ενημέρωσης για τους στόχους, τα αντικείμενα και τη μεθοδολογία πριν την έναρξη του προγράμματος (3,42) και το επίπεδο τους προηγούμενης γνώσης του αντικείμενου (2,33) σε αντίθεση με τους εκπαιδευτές που δίνουν αντίστοιχους βαθμούς 4,86, 5,00 και 4,71.

Η τρίτη αξιολόγηση αφορά πρόγραμμα εκπαίδευσης εξ αποστάσεως όπου συμμετείχαν 129 αρχικά καταρτιζόμενοι και ολοκλήρωσαν 115 (ποσοστό 89%, που εκτιμάται ιδιαίτερα υψηλό). Η αξιολόγηση βασίστηκε σε εκτενές ερωτηματολόγιο και περιλαμβάνει επεξεργασμένα στοιχεία για την αποτελεσματικότητα του εκπαιδευτικού υλικού, για τις δραστηριότητες και εργασίες που εμπειρείχε το εκπαιδευτικό υλικό, για την πλοήγηση στο εικονικό περιβάλλον του μαθήματος, για την επικοινωνία μέσω του προγράμματος και για την ευελιξία στη χρήση του εκπαιδευτικού υλικού.

Για την αποτελεσματικότητα του εκπαιδευτικού υλικού ποσοστό πάνω από 90% των καταρτιζομένων θεωρεί τον τρόπο γραφής του, την επικαιρότητά του και την παροχή ευκαιριών για αναζήτηση πληροφοριών στο διαδίκτυο ικανοποιητικά ενώ 83% συμφωνεί ότι προτείνεται επαρκής βιβλιογραφία. Η συντριπτική πλειοψηφία εκτύπωσε το σύνολο του εκπαιδευτικού υλικού για να το μελετήσει ευχερέστερα, να το χρησιμοποιήσει μελλοντικά και να το διαθέσει σε συναδέλφους στο χώρο εργασίας. Οι καταρτιζόμενοι που είχαν Η/Υ στο σπίτι ακολούθησαν με ευχέρεια το χρονοδιάγραμμα μελέτης ενώ οι υπόλοιποι εκτύπωναν το υλικό και - λόγω περιορισμένου χρόνου - μελετούσαν το Σαββατοκύριακο. Σε κάθε περίπτωση δηλώθηκε ότι χρειαζόταν περισσότερος χρόνος για μελέτη και βιβλιογραφική έρευνα. Το επίπεδο δυσκολίας των ασκήσεων θεωρήθηκε ικανοποιητικό (69% καταρτιζομένων). Ο χρόνος για τις ασκήσεις και τις εργασίες δεν ήταν επαρκής, ενώ δεν χρειάστηκε ιδιαίτερη βοήθεια από τον εκπαιδευτικό σύμβουλο για πλοήγηση στην ιστοσελίδα του μαθήματος από όπου ο τρόπος παροχής εκπαιδευτικού υλικού συνέτεινε στον καθορισμό προσωπικού ρυθμού μελέτης.

Όσον αφορά την επικοινωνία μέσω του προγράμματος, έγινε ελάχιστη χρήση των μηνυμάτων, FORUM και CHAT. Το FORUM, αφού ξεπέρασε πρώτες δυσκολίες, χρησιμοποιήθηκε κυρίως για ανταλλαγή εργασιακής εμπειρίας μεταξύ εργαζομένων στις ΔΕΥΑ.

Τα δυνατά σημεία που αναδείχθηκαν από την υλοποίηση του προγράμματος ήταν η ευκολία χρήσης του συστήματος, η επιστημονική αρτιότητα και πληρότητα, η επικαιροποίηση των πηγών, η εκπαιδευτική διαθεσιμότητα και το επιστημονικό κύριος του εκπαιδευτικού, η διάθεση συμμετοχής των εργαζόμενων, η διάχυση πληροφορίας και η ανταλλαγή απόψεων και η ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των καταρτιζόμενων σε ζητήματα προστασίας / διατήρησης / ανάδειξης του φυσικού περιβάλλοντος.

Ως αδύνατα σημεία καταγράφονται οι μειωμένες τεχνικές δυνατότητες των Η/Υ των χρηστών, μερική μόνο αξιοποίηση όλων των εργαλείων του συστήματος (π.χ. CHAT), προβλήματα αυτορρύθμισης κάθε καταρτιζόμενου, δυσκολία συνδυασμού με εργασιακά καθήκοντα, δυσκολία απαγκίστρωσης των εκπαιδευτικών από τις συμβατικές εκπαιδευτικές μεθόδους, έλλειψη ολοκληρωμένου σχεδίου υλοποίησης ως προς τις ανάγκες των ομάδων στόχου και έλλειψη επικοινωνίας μεταξύ Εκπαιδευτικών Συμβούλων.

III.3. Αξιολόγηση των δράσεων δημοσιότητας

Στην πρώτη Έκθεση Εξωτερικής Αξιολόγησης προσεγγίστηκαν κύρια οι δράσεις δημοσιότητας ως προς την κάλυψη των αναγκών κατά την υλοποίηση της Ενέργειας I. Στο πλαίσιο της παρούσας Έκθεσης, προσεγγίζονται οι δράσεις δημοσιότητας κατά την υλοποίησης των Ενεργειών II και III.

Στο Παράρτημα II της Έκθεσης παρουσιάζεται το υλικό των δράσεων δημοσιότητας που κρίνονται ικανοποιητικές ως προς τους στόχους που έχουν τεθεί.

Για τη δημοσιότητα της Ενέργειας II:

- Εκδόθηκε ένα επιπλέον έντυπο προβολής της Αναπτυξιακής Σύμπραξης
- Από τα δελτία τύπου που στάλθηκαν διασφαλίστηκαν δημοσιεύματα σε έντυπα όπως τα περιοδικά του ΤΕΕ και του ΕΚΑ, στο περιοδικό Ανακύκλωση, στις εφημερίδες Χανιώτικα Νέα και Ελευθεροτυπία, κλπ
- Πραγματοποιήθηκαν 2 συνεντεύξεις τύπου, στις 17 Δεκεμβρίου στην Αθήνα, και στις 24 Ιουλίου στα Χανιά.
- Πραγματοποιήθηκαν επιπλέον ημερίδες στο πλαίσιο της Ενέργειας II. Συγκεκριμένα:
  1. «Περιβάλλον και Απασχόληση: Συνέργιες και προκλήσεις». Δευτέρα 7 Ιουνίου, ΕΚΠΙΑΑ, Βίλα Καζούλη. Συμμετέχοντες 120.
  2. «Περιβάλλον και Απασχόληση: Συνέργιες και προκλήσεις». Δευτέρα 7 Ιουλίου, ΕΚΠΙΑΑ, Βίλα Καζούλη. Συμμετέχοντες 70.
  3. «Περιβάλλον και Απασχόληση». Παρασκευή 23 Ιουλίου, Δημαρχείο Χανίων, σε συνεργασία με την Οικολογική Πρωτοβουλία Χανίων. Συμμετέχοντες 60, εκ των οποίων 4 Δήμαρχοι, Νομαρχιακοί σύμβουλοι, εκπρόσωποι της τοπικής αυτοδιοίκησης και φορέων γενικότερα.
  4. «Περιβάλλον, εκπαίδευση και απασχόληση». Σάββατο 25 Σεπτεμβρίου 2004, Πολιτιστικό Κέντρο της Ευξείνου Λέσχης Βέροιας. Σε συνεργασία με την Οικολογική Ομάδα Βέροιας.
  5. «Αναθεώρηση της Ευρωπαϊκής στρατηγικής αειφόρου ανάπτυξης». Πέμπτη 30 Σεπτεμβρίου 2004, ΕΚΠΙΑΑ, Βίλα Καζούλη.
- Παράχθηκε ραδιοφωνική διαφήμιση η οποία προβλήθηκε σε 2 ραδιοσταθμούς
- Παράχθηκε καταχώρηση τύπου η οποία δημοσιεύθηκε 6 φορές

Στο πλαίσιο δημοσιότητας της Ενέργειας III:

- Πραγματοποιήθηκε μία επιπλέον ημερίδα με τίτλο «Ανάπτυξη της τοπικής απασχόλησης στον κλάδο του περιβάλλοντος» την Παρασκευή 17 Δεκεμβρίου, ΕΚΠΙΑΑ, Βίλα Καζούλη
- Εκδόθηκε ένα έντυπο παρουσίασης καλών πρακτικών στο πλαίσιο της Ενέργειας III. Εκδόθηκαν επίσης 2 αυτοκόλλητα.

- Συνεχίζεται η πραγματοποίηση ενημερωτικών συναντήσεων με φορείς που σχετίζονται με τον ευρύτερο χώρο του περιβάλλοντος, στο πλαίσιο της δράσης «αξιοποίηση φορέων – δικτύωση».
- Πραγματοποιήθηκε αναβάθμιση και επέκταση του δικτυακού τόπου, στον οποίο αναρτήθηκαν τα παραδοτέα του Έργου
- Συνεχίστηκε η λειτουργία Κέντρου Πληροφόρησης και η επικοινωνία με ενδιαφερόμενους για το έργο από το ευρύ κοινό. Στο πλαίσιο αυτό ολοκληρώθηκε και η παραγωγή τριών πακέτων πληροφόρησης.
- Συνεχίστηκε η παραγωγή και προώθηση newsletter με πληροφορίες για το Έργο.

Υπενθυμίζεται επίσης ότι σε όλες τις παραπάνω ημερίδες διανεμήθηκαν ερωτηματολόγια που συμπληρώθηκαν από τους παρευρισκομένους και τα αποτελέσματά τους παρουσιάζονται στην Ενότητα III.2.2 και στο Παράρτημα I της παρούσας Έκθεσης.

Αξιολογώντας τη δημοσιότητα ως προς τη διάχυση των αποτελεσμάτων σημειώνεται ότι στο σύνολό τους οι εταίροι συμμετέχουν στην υλοποίηση επιμέρους δραστηριοτήτων. Σε δραστηριότητες που συγκεντρώνουν πάνω από το 50% του προϋπολογισμού του προγράμματος προβλέπεται διακρατική συνεργασία και συμμετοχή 7 έως 8 εταιρών. Είναι κύρια οι δραστηριότητες που αφορούν την καταγραφή και κωδικοποίηση αναγκών, την ανάλυση για τον σχεδιασμό των εκπαιδευτικών πακέτων και τη δια βίου εκπαίδευση. Με την εμπλοκή πολλών εταιρών στις επιμέρους δραστηριότητες διασφαλίζεται αφενός η ενεργός συμμετοχή τους αλλά κυρίως μεγιστοποιείται η προστιθέμενη αξία στις επιμέρους δραστηριότητες. Για παράδειγμα, η συμμετοχή των συλλογικών φορέων της ομάδας στόχου σε συνεργασία με τους επιστημονικούς φορείς διασφαλίζει την αντικειμενική καταγραφή των αναγκών για κατάρτιση αλλά και των δυνατοτήτων για αφομοίωση των νέων τεχνολογιών. Επίσης, η ενεργός συμμετοχή σχετικών φορέων του δημόσιου τομέα διασφαλίζει την άμεση διάχυση των προτεινόμενων πολιτικών ή την προώθηση πιθανών θεσμικών ρυθμίσεων.

Η διάχυση των βέλτιστων πρακτικών διασφαλίζεται τόσο στο εθνικό όσο και το διακρατικό επίπεδο μέσα από την ενεργό συμμετοχή όλων των εταιρών στις επιμέρους δραστηριότητες του Έργου. Επίσης, οι δράσεις δημοσιότητας σχεδιάζονται έτσι ώστε να ανταποκρίνονται στις ανάγκες επικοινωνίας ανάλογα με την φάση υλοποίησης των επιμέρους δραστηριοτήτων. Οι ισχυρές συνέργιες μεταξύ των επιμέρους δραστηριοτήτων διασφαλίζουν την διάχυση αποτελεσμάτων και πρακτικών κατά την υλοποίηση του προγράμματος. Τέλος, η σύζευξη φορέων του δημόσιου, του ιδιωτικού τομέα, συλλογικών οργάνων του τομέα στόχου και διακρατικών εταιρών μεγιστοποιεί την διάχυση των αποτελεσμάτων σε συνδυασμό με το σχεδιασμό και λειτουργία ειδικού δικτυακού τόπου.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Τύπος και αποτελέσματα ερωτηματολογίου που διακινήθηκαν τον Ιούνιο, Σεπτέμβριο και Δεκέμβριο του 2004 στο πλαίσιο ημερίδας της Αναπτυξιακής Σύμπραξης για την Ανάπτυξη Ανοικτού Συστήματος Απόκτησης Επαγγελματικών προσόντων στον κλάδο του Περιβάλλοντος.

Μέγεθος δείγματος 65 άτομα εκ των οποίων:

- 21 άτομα (07/06/04)
- 37 άτομα (12/10/04)
- 7 άτομα (17/12/04)

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

αξιολόγησης του έργου «Ανάπτυξη ανοιχτού συστήματος απόκτησης και πιστοποίησης επαγγελματικών προσόντων στον κλάδο της προστασίας του περιβάλλοντος» της αναπτυξιακής σύμπραξης ENVI-E στο πλαίσιο της Κ. Π. Equal

α/α ερωτηματολογίου:

--	--

ημερομηνία συμπλήρωσης:

--	--	--	--	--	--

Όνοματεπώνυμο ερωτώμενου				
Οργανισμός				
Τομέας ενασχόλησης	Στερεά απόβλητα	Υγρά απόβλητα	Φυσικό Περιβάλλον	Άλλο:
Θέση εργασίας				
Τηλέφωνα				
Fax				
e-mail				

1. Βαθμολογείστε με μία κλίμακα από 1 έως 7 τις ερωτήσεις που ακολουθούν και δώστε μία σύντομη αιτιολογία της βαθμολογίας σας:

- α) Πόσο σαφής είναι ο προσδιορισμός των ειδικοτήτων στον τομέα ενασχόλησής σας;

--	--	--	--	--	--	--

ασαφής πλήρως αποσαφηνισμένος

Αιτιολογία:.....
.....
.....
.....

β) Πόσο σαφής είναι ο προσδιορισμός των επαγγελματικών καθηκόντων ανά ειδικότητα στον τομέα ενασχόλησής σας;

--	--	--	--	--	--	--

ασαφής πλήρως αποσαφηνισμένος

Αιτιολογία:.....
.....
.....
.....

γ) Πόσο αναγκαία θεωρείται την ανάπτυξη ενός συστήματος πιστοποίησης επαγγελματικών προσόντων στον τομέα ενασχόλησής σας;

--	--	--	--	--	--	--

καθόλου αναγκαία απολύτως αναγκαία

Αιτιολογία:.....
.....
.....
.....

δ) Πόσο αναγκαία θεωρείτε την δια βίου εκπαίδευση στον τομέα ενασχόλησής σας;

--	--	--	--	--	--	--

καθόλου αναγκαία απολύτως αναγκαία

Αιτιολογία:.....
.....
.....
.....

ε) Πόσο αποτελεσματική θεωρείτε την εξ αποστάσεως εκπαίδευση;

--	--	--	--	--	--	--

καθόλου αποτελεσματική απολύτως αποτελεσματική

Αιτιολογία:.....
.....

στ) Πόσο χρήσιμη θεωρείτε την ανταλλαγή εμπειριών με άλλους απασχολούμενους στην Ελλάδα ή σε άλλη χώρα;

--	--	--	--	--	--	--	--

καθόλου χρήσιμη απολύτως χρήσιμη

Αιτιολογία:.....
.....
.....
.....

2. Περιγράψτε σύντομα ποια βελτιωτικά μέτρα θα προτείνετε όσον αφορά:

α) Τις ειδικότητες και τα αντίστοιχα επαγγελματικά καθήκοντα στον τομέα ενασχόλησής σας:

.....
.....
.....
.....
.....
.....

β) Την κατάρτιση πριν και μετά την τοποθέτηση στην θέση εργασίας:

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Πίνακας «Αποδελτίωση ερωτηματολογίων»

Πίνακας «Αποδελτίωση ερωτηματολογίων»

Πίνακας «Αποδελτίωση ερωτηματολογίων»

Πίνακας «Αποδελτίωση ερωτηματολογίων»

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

Παρουσίαση δράσεων δημοσιότητας